

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Vergőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések eljuttatás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Erők a föld alatt.

„Nincs béke Európában” — mondotta 1920-ban Nitti olasz miniszterelnök. És Nitti pesszimista megállapítása azóta sem vesztett erejéből: ma, 1928-ban, tíz esztendővel a világháború befejezése után ismét feszültségtől és konfliktusoktól terhes Európa politikai atmoszférája. Részletesen beszámoltunk arról a tüntetéssorozatokról, amellyel elsősorban a jugoszláv diákság tiltakozott a nettunoi olasz—jugoszláv egyezmény ratifikálása ellen. Hiába kötött azonban Olaszország és Jugoszlávia barátsági szerződést, hiába látogatta meg Nincsic Mussolini-t s hiába hirdették a két ország politikusai a „jó szomszédi viszony és baráti együttműködés” szükségességét. Azok a véres tüntetések, amelyek Jugoszláviában és ennek megfelelőleg Olaszországban is lezajlottak, újabb bizonyítékai annak, hogy az úgynevezett szerződési politika mitsem ér, ha a paragrafusokban lefektetett kibékülést meg nem előzi a népek érzelmi kibékülése.

Miről is van szó voltaképpen? Elsősorban arról a végtelenül fontos, politikai tetteket meghatározó félelemről, sőt szorongásról, mely Jugoszláviát elönti. Jugoszlávia fél Olaszországtól s ez a nem is minden pontjában indokolt félelem az olasz politika minden akciójában újabb gyanúra talál alkalmat. Jugoszlávia növekedő aggodalommal nézi Olaszország balkáni aktivitását és attól tart, hogy Olaszország megvalósítja a Balkán-blokk régi tervét, de most már Jugoszlávia nélkül, sőt Jugoszlávia ellen! A nettunoi egyezmény, amelyet három esztendővel ezelőtt kötöttek meg Róma és Belgrád delegátusai, épen az állandó surlódási felületek megszüntetésére törekedett, amikor a fiumei kikötő kérdését, a dalmát problémát és a jugoszláv—olasz gazdaságpolitika ütközéspontjait akarta kiküszöbölni. Ez a szerződés azonban írott malaszt maradt, mert az érzelmi szempontok itt is, mint oly sok más esetben megakadályozták a józan politikai belátás érvényesülését.

Van azonban az olasz—jugoszláv konfliktusnak egy belpolitikai része is, amelyről a jelentések alig számolnak be. Az a tény, hogy Radics és Pribizevics minden erejükkel tiltakoznak a nettunoi egyezmény ratifikálása ellen, végső soron belpolitikai, sőt hatalmi kérdés. Ez a két pártvezér minden eszközzel a hatalomra tör, még akkor is, ha ezek az eszközök olyan veszedelmek, mint a minő az ucca és a tömegek mozgósítása. Szerencsére a felelős jugoszláv-kormány nagyon jól tudja, hogy az olasz—jugoszláv konfliktus kiélesedése épen Jugoszlávia bonyolult szerződési kapcsolatai miatt beláthatatlan veszedelmekkel fenyegeti Európát, e veszély felidézésének felelősségét pedig ma egyetlen kormány sem merné vállalni.

Nincs béke tehát Európában. Rejtett, sőt már nem is rejtett erők dolgoznak a föld alatt, amely pedig még mindig véres a nemrég lezajlott világháború rettenetes hekatombáitól...

Románia nem akar döntőbírárságot az optánszörben.

A kormány jegyzéke elutasítja az ajánlásokat. — Titulescu résztvesz a genfi tanácskozáson.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A román kormány genfi megbízottja utján jegyzéket nyújtott át, melyben bejelentette, hogy nem fogadhatja el azokat az ajánlásokat, amelyeket a márciusi tanácsülésen hagyott jóvá a népszövegségi tanács a román—magyar optánszörben. A román kormány nem járulhat hozzá ahhoz, hogy

a vegyes döntőbírárságot ismét felállítsák és a bíróság régi kereteit két semleges döntőbíróval egészítsék ki. Titulescu — a genfi politikai körök véleménye szerint — most már biztosan résztvesz a tanács júniusi ülészakán, azzal a céllal, hogy ismertesse a tanács előtt azokat az okokat, amelyek a román kormányt elutasító állásfoglalásra bírják.

Hogyan fog működni az ellenparlament.

A nemzeti-parasztpárt 387 képviselő- és szenátorjelöltje gyűl össze Bucurestiben és nemzeti-gyűlésnek deklarálja magát. — Goldis László szenációs nyilatkozata az egyének uralmáról. — Iorga nem támogatja a nemzeti-parasztpártot.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Curentul ma nyilatkozatot közöl Goldis László volt averescanus kultusz-minisztertől, aki jelenleg Timisoaran (Temesváron) tartózkodik a néppárt június 3-ikára összehívott nagygyűlésének előkészítése végett.

Goldis László nyilatkozatában érinti az ellenparlament tervét is és azt a feltűnő kijelentést teszi, hogy itt az ideje, hogy a néppárt összefogjon a nemzeti-parasztpárttal és együttesen döntse meg a kormányt. Goldis László kijelentése — írja a lap — azért kelt politikai körökben nagy feltűnést, mert a néppárt felelős politikusai, közöttük első sorban Averescu tábornok, következetesen nemzeti-parasztpárt-ellenes magatartást tanúsítanak. Az Indreptarea, a néppárt hivatalos lapja pedig épen olyan hangon ír Maniuékról, mint a Viitorul, vagy az Universul. Goldis László viszont ezzel szemben kijelenti, hogy a néppárt timisoarai (temesvári) nagygyűlésén semmiféle támadás nem fog elhangzani az ellenzéki pártok, legkevésbé pedig a nemzeti-parasztpárt ellen.

— Ellenkezőleg: a néppárt kívánja az ellenzéki nemzeti és demokratikus pártokkal való őszinte együttműködést, hogy ezáltal lecsökkentse a liberálisok erejét és ezt olyan határok közé szorítsa, ami az országnak és a nemzetnek hasznára válhat. Mindazonáltal a gyűlés határozati javaslata nagyon békés hangú lesz. Leszögezi a néppárt álláspontját az ország minden aktuális problémájával szemben és egyúttal körvonalozza azt, mi a párt nézete az ország politikai helyzetéről, melyet a legutóbbi események alakítottak ki.

— Nem fogadom el a számok és tömegek doktrínáját — mondotta továbbá Goldis László. — Lelkes hive vagyok Carlyle elvének: „Az egyének csinálták az emberiség történelmét, nem pedig a tömegek.” Mert ha ez ennek az ellenkezője volna igaz, úgy ma Kína állana az emberi civilizáció élén. Oroszország pedig a legboldogabb ország volna a föld keletén, nem pedig Dánia, Svédország, vagy Belgium, mint ahogy valóban van. Épen ezért Timisoarara nem jönnek majd el tizezres paraszttömegek. Az a szándékom, hogy a bánáti falvakból lehetőleg csak egy-két értelmes vezető embert hozzunk a gyűlésre, akik aztán pártunk elveit a maguk körében tovább terjesztenék. Merőben tévesnek tartom ugyanis azt az álláspontot, amely szerint a tömegeknek van joguk a nemzet vezetését kezükbe venni.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen a kormány a Román Akadémiának nyolc millió lejt szavazott meg helyiségeinek kibővítésére és könyvtárának gyarapítására. Hozzájárult a minisztertanács ahhoz, hogy a C. F. R.-nél interveniálni fog, az újságok remittáinál ne számítsák a jelenlegi magas szállítási illetéket. Argetoianu és Cipoianu miniszterek beszámoltak az országban tett inspekciós körutjakról, amelyről kitűnő benyomásokkal tértek vissza. A parlament rendkívüli ülészakájának összehívásának időpontját a legközelebbi minisztertanács fogja megállapítani, azonban máris bizonyosra veszik, hogy a parlamentet június 15—20-ika között fogják összehívni és az ülészakát tíz napig tart. A minisztertanács után Stelian Popescu igazságügyminiszter arra a kérdésre, igaz-e, hogy a kormány meg akarja szüntetni a sajtócenzurát, a miniszter kijelentette, hogy amíg úgy irnak, ahogy ma, a sajtócenzurát fenn fogják tartani.

A Cuvantul meglepetést keltő intervjút közöl Iorgával, aki a leghatározottabban kijelenti, hogy a nemzeti-parasztpárt és közte nincsen semmiféle paktum. A lap ehhez hozzáfüzi, hogy Iorga eddigi szimpátiáját is alighanem megvonja a nemzeti-parasztpárttól, annál is inkább, mert a leghavesebben ellenzi az ellenparlament létesítését, amely szerinte törvényellenes állapotot teremthetne. Az ellenparlamentről viszont a Curentul azt írja, hogy a parlament rendkívüli ülészakájának idején a nemzeti-parasztpárt 387 képviselő- és szenátorjelöltje gyűl össze a fővárosban. Az ellenparlament gyűléseit valamelyik nagyteremben, valószínűleg a Dáciában fogják megtartani. A 387 képviselő- és szenátorjelöltön kívül a tanácskozással bevonják a megyei szervezetek vezetőit és a gyűlést az albauliai kongresszus határozata alapján nemzeti-gyűléssé fogják deklarálni. A tanácskozásokat Maniu expozéja fogja bevezetni, azután rendes parlamenti módon tárgyalják a napirenden levő kérdéseket, ezek között elsősorban a kölcsön ügyét.

Kormánykörök szerint a kölcsön megkötése után nyomban belép a kormányba Victor Antonescu, miután az ipar és kereskedelemügyi tárca megüresedik, mert Mrazek ismételt lemondási szándékát nyilvánította.

— Lezuhant egy repülőgép a fővárosi repülőtéren. Bucurestiből jelentik: Tegnap este hét óra körül egy Potez repülőgép, amelyen Corgiu pilótamester és egy mechanikus ültek, lezuhant a fővárosi repülőtéren. A mechanikus szörnyethalt, a pilóta pedig súlyosan megsérült.

Egyre feszültebb lesz az olasz-jugoszláv viszony.

Tegnap újabb tüntetések folytak le mindkét államban. — Mussolini éleshangu jegyzéke a jugoszláv kormányhoz. — Bodrero követ bucsulátogatása.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Belgrád főuccája a tegnapi események után ismét normális képét vette fel. A „Ruszi cár“ szálloda is eltűntette egy éjszaka alatt a rombolás jeleit és csak a szállodák körül elhelyezett csendőrcsapatok jelzik, hogy az elmúlt éjjel viharos események történtek. A Pravda mai számában felhívást ad ki, melyben felhívja a polgárságot és ifjúságot, hogy tartózkodjék a további tüntetésektől. A rendőrt fogdák felve vannak letartóztatott tüntetőkkel, mivel a rendőrség számos egyéni letartóztatott, aki nem vett részt a tüntetésben, de nem tudta magát igazolni.

Néhány jugoszláviai városban még tegnap sem szüntek meg a tüntetések. Az északi jelentések szerint tegnap este magyarán tüntetések zajlottak le a városban az olaszok ellen. A csendőrség is közbelépett, mire verekedés keletkezett, amelyben többen megsebesültek. A tüntetők a város főuccáját teljesen feldülták, kifosztották és összetörték. Ma nem voltak nagyobb tüntetések Jugoszláviában,

csupán Úszkúben tüntetett néhány ezer ember, akiket a rendőrség szétoszlatozott.

A Politika értesülése szerint a barri kikötőben tegnap óriási jugoszláv ellenes tüntetés zajlott le. A fascista tüntetők állítólag megtámadták az ottani jugoszláv konzulátus épületét, letépték a jugoszláv zászlót és címert, amit a hatóságok tetlenül néztek végig.

A párisi jelentések szerint a Daily Mail az olaszellenes tüntetésekkel kapcsolatban úgy értesül, hogy Mussolini két nagyon éleshangu jegyzéket adott át tegnap Bodrero követnek a jugoszláv külügyminiszternek. A jegyzékben az olaszellenes tüntetés résztvevőinek szigorú megbüntetését és teljes anyagi kártérítést követeli. Az olasz kormány nem éri be a jugoszláv kormány sajnálkozásával, noha teljes kártérítést helyeztek kilátásba.

Bodrero tábornok Olaszország belgrádi követe tegnap bucsukihallgatáson jelent meg a jugoszláv uralkodó előtt. A követ helyét nemsokára Galli, volt lisszaboni követ foglalja el.

Justh Jánosné látogatása egy hollywoodi filmgyárban.

Biró Lajos kalauzolta a First National stúdiójában. — Egyéni beszámoló az érdekes vizitről.

(Arad, június 1.) Justh Jánosné, Baross Katinka — mint annak idején közöltük is — Hollywoodban tartózkodik, s ott tárgyalásokat folytat egy filmscenárium ügyében. Ottani tartózkodásáról érdekes és színes levelekben számol be Justh Jánosné, aki az alább következő írásából épen egy filmstúdióban történt látogatásáról ad híradást a maga egyéni, közvetlen, érdekes modorában. Justh Jánosné levele így hangzik:

Filmgyár. Mondhatnám a filmgyár. Részletesen: Egy reggel Biró Lajos érttem jött. Hatalmas aútja tíz perc alatt vitt oda a vagy tizenöt méter széles, aszfaltozott, cementkerítés szélű autót; előbb pázsitos, virágos, pálmás villák maradoztak el mellettünk, utóbb csak zöldelő lombok. Biró Lajos ül a volán mellett — mesél, jókedvű, nevettünk a kis történeteken — film és Stúdióról szól mindahány, egyszerre mondja — egy távoli épületsoport felé intve —:

— Az ott a First National Stúdió. Közeledünk. Órállónak egy Brontosaurus és egy Allosaurus óriási csontváza van felállítva a Stúdió előtt.

— Közeledök eljlesztéseül? — kérdem inceskedve.

— Nem; — nevet Biró Lajos — valami filmben használták és mikor már nem kellett, felállították ide.

Biró Lajos a sok várakozó autó között elhelyezi az autóját. Aztán mondja egy kapura mutatva:

— Látja kérem, az ott a statiszták bejárója. Az a szegény leány ott, aki ép hemegy, statisztika. Szerencsétlen sors. Mi — erre megyünk be, ez már szerencsésebb kapu.

— Azt meg hiszem!

Biró Lajos vezet. A kapun túl egy pillanatra megállunk egy portásfülkéforma iroda helyiség előtt, honnan egy hivatalnoknő szigoruan szemügyre vesz minden érkezőt.

— A lady... — int felém Biró bejelentőleg. A fekete hajú, élénk tekintetű hivatalnoknő kicsit megnéz, bólint, — tessék.

Igy mentünk át Scyllán és Charydisen.

— Nagyon szigorú a kicsike — magyarázza Biró. — Látogatónak ide nagyon nehéz bejutnia. Olyan mint a sárkány.

De hát úgy látszik belémegeyezett. Biró Lajos vezet a hivatalos helyiségek előtt, át az irodába:

— Kérem várjon itt, míg elintézem a „Visitors-Pass“-t.

Enélkül ugyanis élő ember, ha nem a gyár kötelekébe tartozik, át nem lépheti a tulajdonképeni forgórúccsal ellátott küszöböt, hogy bejuthasson a filmparadicsomba. Amíg egyedül maradok, szétnézek. Egy külön épületszárny-

ban az első emeleten amerikai irodajátó. Rajta félig arany, félig fekete betűkkel:

Mr. Ned Marnis 81

Helen Fernandez Sec'y

Mr. Korda 81

Mr. Biro 80

azaz Biró Lajos szobája a 80-as számú és a közös előszobára is, de egy másik ajtóval a folyosóra is nyílik. Szóval, honfitársaim! ne higyenek neki, ha az egyik ajtóban azt mondják róla: nincs ott. El szokott menekülni a másik ajtón. A szoba: linoleumpadlós, kéttablakos irodahelyiség. Szürke, szemnyugtató falak, ugyanolyan szürke plafond. Karosszékek; ferdén háttal az ablaknak sárga, pácolt fairóasztal, ugyanolyan szék és az írógép előtt is, amelyik a másik ablak elé van helyezve. Az íróasztalán egy sárgafedelű könyv, pár levél, pár írás, egy nagy üveg piros és egy nagy üveg kék tinta; és — egészen bizonyos, hogy nem az íróasztalánál szokott dolgozni. Írók szokása szerint ugyanis mindenütt irnak, csak az íróasztalon nem.

Biró Lajos besiet, mosolyog, átadja nekem a visitors-pass-ot, egy sárga cédulát — rendben, Korda ellenjegyezte. (Annnyit jelent, hogy ők ketten vállalták értem a felelősséget.) Vezető? — igen, kérek, de csak egy darabig. Előkerül az is, tizenhatéves szőke göndörfürtű amerikai fickó, ambiciózus, mert mikor látta, hogy jegyzek, megkért, hogy az ő nevét is irjam fel. Itt van: Carl Vest. Legyen meg az öröme, miért ne és ki tudja, nem avanszoriz-e sztárrá, amint hogy a sztárok sem azonnal a sztárságon kezdtek.

A visitors-pass-on nyomtatva szigorú ukázok, hogy mihez tartsa magát a gyár területén és pedig: első sorban, ha meghalok vagy hármihármily súlyos, avagy nem súlyos szerencsétlenség ér, a filmgyár azért semmi tekintetben nem felelős; — gondolhatják mennyire örültem ennek; másodsor: látogatásom nem arra használok fel, hogy a gyár területén látott és hallott dolgokat a sajtóban vagy bárhol a gyár ártalmára közlöm. A többit már nem olvastam el. Sejttem, hogy azok is ilyen gondosan voltak megfogalmazva. Szóvaj sajnos, most rosszat mondani nem fogok, azt majd otthon élőszóval Pesten.

De hát mindezt alá kellett írnom. Aláírtam. Egy tengernagyi uniformisban ülő portás egy kis üvegketrecszerű portásfülkéből átható tekintettel végigmért, én a lehető legártatlanabb arccal néztem rá vissza — elvette az általam aláírt sárga cédulát, adta helyette a valódi passepartout-t — a sárgának kék másolatát — és megnyitotta előttem azt a nagyon ravasz

szerkezetű ajtót, melyből van ott sorjában egy tucat, be egyáltalán nem, a fogások csak kifele forognak, a betörekedő előtt kéréletlennek akár a szikla. Most már egész nap szabadon tartózkodhattam a filmgyár területén. Egész kis város. Benne számozott avenuek, keresztutak, terek, minden épületnek száma van. — Nyolc nagy, sok óriáskapuval ellátott többemelet magas cement- és faépület a tulajdonképeni munkaterem, ahol a filmet felveszik.

Az I. számúban ép dolgozik Colleen Moore — sztár. A „Heart to heart“ című új filmjéből készül ép felvétel; a zene szól — zeneszóval készítik a filmfelvételeket; a jól megválogatott zene megfelelően animálja a színészt; — egy villanycsengő berreg, vége a felvételnek, pár lépés még és megállnak a szereplők, akár a baba, ha lejár bennök az óramű. Pár pillanatnyi megbeszélés, csepengetés, zene, újból folytatják — más jelenet. Az egész egyes felvétel alig tart 10—25 másodpercig. Colleen Moore valóban bájos és kedves. Így színesen, élő valóságban szebb, mint a fákó fekete-fehér-szürke mozivásznon. — Színes film! Az az igazi! Colleen Moore-al munkatársai, a statiszták, mindenki örömmel dolgozik együtt, mert szíves, figyelmes, jókedvű és sok más sztárral ellentétben egy cseppet sem ideges, vagy zsörtölődő munkatársaival szemben. Egy másik ily épületben — akár óriás hombárok ezek, menyezetiük teli emelőcsigákkal, fagerendával, padlóján karvastagságú villanyvezetékek és vagy negyven-ötven felállított díszlet — szoba, park, kastély, terem, kocsmák, kunyhók, erdős táj stb. A menyezete a díszleteknek vetített. A képhez szükséges épület alsó része oly magasságban, meddig a színészek mozognak, kasirozott díszlet, kitűnő minőségben, lehetőleg valódi alkatrészek — fa, vas és cement felhasználásával. A teteje azonban átlag egy és háromnegyed m. magas és két és fél méter széles üveglapra festett díszlet, melyet ott helyben hozzáértő festő fest meg, mely üvegfestményt nagyítva a díszletek tetejébe vetítnek. — Például minden mozilátogató emlékszik Lon Chaney nagyszerű filmjére, a „Notre-Dame-i toronyőr“-re. Az egész Notre-Dame felvétel ily művészien üvegfestett vetített képekkel itt készült Hollywoodban, pontosan a párisi Notre-Dame eredeti rajzai és képei után és mikor a filmben Lon Chaney, a pupos törpe, a torony tetejéből a mélységbe zuhan, a felvételkor kisujnyi nagyságú bábut — Lon Chaney kosztümjének hű miniatűr másában — dobták le az üvegre festett torony képe mögüll, az egész jelenet nagyítva, egy sik vászonra vetítetten került a felvevő gép elé.

Átbukdácsolva a karvastagságú földre vetett villanyvezetékek hináján, eljutok egy ódon kastély díszletéig, mellyel szemben egy festő nagy türelemmel festi fehér-szürke-fekete tónusban üvegre a kastély renaissance fedelét — oda-oda pillant a díszletre — fedél és fal vonalainak, zsánerének egyeznie kell hajszálig — nagy gyakorlat és szaktudás kell e munkához a festményen átszűrődő fény, a festék vékonysága vagy vastagsága adja a képet, azon minden hibás ecsetvonás, még az ecset sertéinek csikja is a vetített nagyításban erősen meg látszik és ugyancsak meglátszik, ha a miniatűr festmény vonalainak arányai nem megfelelőek a nagy díszlet arányaihoz viszonyítva.

Egy pompás boudoir selyemmel kárpított francia izlésű díszletében Richard Barthelmess és Lina Borquette játszanak a „Roulette“ című készülő filmben, melyet Santell rendez. A jelenet pár perc alatt elkészült, vagy tizenkét díszletező munkás ügyes gyakorlottsággal pár pillanat alatt szétszedik az egész díszletet. Egy vigjáték készül a másik oldalon — Jack Mulhall és Greta Nisson játszik a „The butter and egg man“ főszerepeit — Richard Wallace a rendezőjük.

Egy-egy ily óriási Stúdió-hombárban rendszeren minden sztárnak megvan a maga megszokott munkahelye, kisebb díszleteket lehetőleg oda állítanak fel. A filmjátszás nem könnyű munka, a sztárok részére pihenőül, öltözők kerekében guruló furdőházacsakákhoz hasonló bódék, benne öltözőasztal, tükör, nyugágy, karosszék szolgálnak, itt felhőmály nyugtatja meg a filmjátszástól és a felvételekhez szükséges vakító reflektorfénytől felzaklatott idegi színészt.

Uj terheket jelent a hétosztályos középiskola a kisebbségekre.

Megjelent az új középiskolai oktatásról szóló törvény végrehajtási utasítása.

(Arad, június 1.) Most készült el a középiskolai oktatásról szóló törvény végrehajtási utasítása, amely épügy igazolta az iránta táplált aggodalmakat, mint maga az Anghelescu-féle törvény. A végrehajtási utasítás különösen a kisebbségi diákok számára nehezíti meg az átmenetet, sőt a növendékek egy csoportját egy évvel hátraszorítja. A végrehajtási utasítás nevezetesebb rendelkezései a következők:

Az 1928—1929-es iskolaévben az összes liceumok, (gimnáziumok, reáliskolák) a középiskolai oktatásról szóló törvény alapján fognak működni. Az alsófokú gimnáziumot az I., II. és III. osztályok képezik, míg a felsőfokot a IV., V., VI. és VII. osztályok.

Az első és második osztályban már a törvény által előírt program alapján lesz megállapítva a tanrend, a többi osztályokban egyelőre átmeneti tanrend lesz, amit később fog összeállítani a minisztérium. Az I., II., III., IV., V. és VI. osztályú ama növendékek, akik szeptemberig letesznek eddigi éveikről sikeresen a vizsgákat, jövőre zavartalanul beiratkozhatnak abba az osztályba, melybe következnek. Akik ismétlésre lettek utalva, abba az osztályba iratkoznak be, mely az új rendszer szerint megfelel az ő elbukott iskolaéveiknek.

A harmadik osztályt az idén (1927—1928.) sikerrel végző növendékek a jövő iskolaévben beiratkozhatnak a IV-ik osztályba, tehát a felső tagozatba, anélkül, hogy felvételi vizsgát tegyenek. Azok azonban, akik nem kívánnak felső tagozatba járni s megelégszenek a IV-ik osztályos bizonyítvánnyal, szeptemberben összevont vizsgát tesznek az eddigi IV-ik osztály anyagából, mely után megkapják a IV-ik osztályról szóló végbizonyítványukat. Az összevont vizsga tárgyai: a román nyelv, a román történelem, román földrajz, alkotmányjog és közigazgatás. Csak szóbeli vizsga lesz.

Akik az idén a IV-ik osztályt végzik és felsőtagozatba kívánnak beiratkozni, júniusban, vagy szeptemberben felvételi vizsgát fognak tenni. A vizsga anyaga ugyanaz lesz, mint az eddigi felvételi vizsgáknak. Azok, akik nem jelentkeznek felvételi vizsgára, altagozatot (rég rendszer szerint polgári iskolát jelentett ez) végzettnek tekintik. Akik a felvételin megbuknak, jövőre ismét jelentkezhetnek felvételre, ha akarnak azonban, beiratkozhatnak ismétlésként az új tanrenddel dolgozó IV-ik osztályba. Akiket a IV-ik osztály ismétlésére utasítanak a júniusi vizsgák alkalmával, jövőre beiratkozhatnak újból a IV-ik osztályba, ha az iskola befogadóképessége olyan, hogy helyet kaphatnak.

Akik a mostani iskolaévben a VII-ik osztályt végzik, szeptemberben összevont vizsgát tesznek az eddigi nyolcadik osztály anyagából és pedig: A klasszikus szakosok: román nyelv, román történelem, gazdaságtan és jog (economia, politica si drept) filozófia és természettan. A modern szakosok: a fenti tárgyakból, kivéve a természettant, mely helyett egészségntanból vizsgáznak. A reálszakosok: Ugyanabból, mint amit a modern szakosok és ezen kívül még természettanból is. A leányliceumok és II. osztályú középiskolák vizsgaanyaga: a román nyelv, a román történelem, filozófia, pedagógia, egészségntan és művészeti történelem (istoria artelor). Akik ezt az összevont tárgyu vizsgát sikeresen letették, az őz folyamán bakkalaurátusra jelentkezhetnek. Akik nem jelentkeznek az összevont tárgyu vizsgákra, valamint azok, akik azokon elbuknak, beiratkozhatnak ismétlésként a VII-ik osztályba, vagy tesznek a VII-ik osztályból jövőre magánvizsgát. Akik ebben az évben a VIII-ik osztályú vizsgáknál egy, vagy két tárgyból javítóvizsgára lettek utasítva, szeptemberben pótvizsgáznak s az őszi bakkalaurátuson megjelenhetnek. Az ismétlésre utasítottak szeptemberben letehetik a VII-ik osztályosok részére megállapított összevont vizsgát, de csak azokból a tárgyakból, melyekből megbuktak. Ha itt is elbuknak, jövőre tehetnek magánvizsgát az új VII-ik osztályból, vagy beiratkozhatnak az 1928—1929-es iskolaévre a VII-ik osztályba. Az őszi bakkalaurátus tárgya egyelőre még változatlanul a régi.

A VII-ik osztályosok részére megállapított fenti VII-ikes összevont osztály csak ebben az évben lesz meg. Vizsgadíja ennek az átmeneti osztálynak nincsen. Az osztályozási medie 5.

A folyó iskolaév a végrehajtási utasítás rendelkezései értelmében a IV. és VIII. osztályokban május 31-én, a többi osztályokban pedig június 5-én záródik. A magánvizsgák idejét az I., II., III., VI. és VII. osztályú növendékek részére június 1-től 20-ig írja elő a végrehajtási utasítás, a VIII. osztályosokét pedig június 24-ig. A IV-esek vizsgája tudvalevőleg már május 15-én megkezdődött. Az V-ikre való felvételi vizsgák június 4—7-ike között lesznek. A bakkalaurátus vizsgákon való jelentkezés terminusa június 5-én jár le. Az V-ik osztályú magánvizsgák június 9—25-ike között

Anglia megrendszabályozza az angol oroszokat.

Szigoru intézkedések a szovjetintézmények ellen, amelyek fegyverekkel látják el az angol kommunistákat.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) A Daily Telegraph jelentése szerint a rendőrhatalóságok szigorú intézkedésre készülnek az Angliában élő oroszok, orosz bankiók és szovjetke-

Szereti a magyar nótát?

A nótakedvelők igaz gyönyörűségére 2747 két új dalfüzet jelent meg. Ezek azok: Dr. Vites Pálné két szívből fakadó dala egy füzetben Lej 48 Három pályadíjnyertes hallgató egy füzetben Lej 48 Moravetz kiadás, mindenütt kaphatók.

lesznek. Az I. osztályba való felvételi vizsgát június 25—28-ika között tartják meg.

A bakkalaurátust június 25-től július 10-ig lehet letenni.

A jövő iskolaévre való beiratkozások szeptember 1. és 3-ika között folynak le. Az ösztöndíjvizsgák, az elsőosztályba való felvételi vizsgák szeptember 5—10. között lesznek. A javítóvizsgák ideje szeptember 5—15. Az őszi bakkalaurátusra szeptember 5-ig lehet jelentkezni. A VII-ikeseknek kreált összevont tárgyu vizsga ideje szeptember 18—21. Az ötödikbe való felvételi vizsga terminusa 18—21. A bakkalaurátus szeptember 25-től október 10-ig tart. Az iskolaév pedig szeptember 21-én kezdődik.

reskedelmi intézmények ellen. Az intézkedések életbeléptetése azért történik, mert kiderült, hogy ezek a moszkvai kormány utasítására fegyvereket és lőszert vásárolnak az angol és ir kommunisták számára.

M A T I N É

vasárnap d. e. fél 12-ker

APOLLO

Farsangi varázs
Harry Liedtkével

Festői szépségű felvételek!

URANIA

Várkonyi Mihály és Beatrice Joy-al
FÉRFJOSERE

Cecil B. Mille rendezése.

Az egész világ összefog Nobile megmentésére.

Amerika, Anglia, Németország repülőgépeket küld a Spitzbergákra. — Nansen irányítja, Amundsen vezeti a mentőexpedíciót Nobile felkutatására.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Nobile táborok és az Itália többi utasának megmentésére nagyarányú akció indult meg. A Berliner Tageblatt, „Nemzetközi Segítség Nobilenek” címmel a következő szenzációt közli:

Nobile expedíciójának megmentésére a föld leginatasmasabb országait mozgósították. Anglia egy léghajót, Németország repülőgépeket, Amerika a Patoka repülőgép-anyaghatót és ugyancsak repülőgépeket bocsát az akció rendelkezésére. Valamennyi nevezetes sarkkutató résztvesz a munkában és Frithjof Nansen pedig az irányítást veszi a kezébe. Anglia az R. 31 légi cirkálót bocsátja a segítőakció rendelkezésére, mert ez a légi cirkáló rendelkezik a legnagyobb akciórádiusszal. A Patoka amerikai gép már el is indult Tromsö felé s remélik, hogy legkésőbb hat nap alatt megérkezik Tromsöbe.

Az oslói jelentések szerint Amundsen vállalkozott arra, hogy repülőexpedíciót vezet Nobile felkutatására, miután az amerikai Elsworth finanszírozza a vállalkozást. Gépét Dietrichson norvég repülő vezeti, aki három évvel ezelőtt is vezette az északsarkai uton Amundsen gépét.

A római jelentések szerint az olasz kormány utasítására a Citta di Milano folytatja a Spitzbergák vidékén a kutatást az Italia után. Lützw Holm és Rijser Larsen vezetésével két repülőgép is utnak indult. Miután Nobile expedíciója elegendő élelmiszerral rendelkezik, biznak abban, hogy épen és sértetlenül megtalálják Nobileékat. Az olasz léghajózási minisztérium szerint ha nem a Spitzbergák északi vidékén járt szerencsétlenül az Italia, akkor a Hinlopen szoroson keresztül Ujíriesland partjai felé vette útját és itt végzett kényszerleszállást.

Milanoból jelentik: Frithjof Nansen nyilatkozott a Corriera dela Sera-nak s kijelenti, hogy a Spitzbergákra felesleges expedíciót küldeni, mert tapasztalatból tudja, hogy a mostani évszakban az időjárás viszonyok ott kedvezők, sűrűn megfordulnak arra felé halászok is, de különben is akad bőven táplálék, sok ott a nagyobb fajta madár s ezek tojásai is elegendők ahhoz, hogy Nobileék kellő táplálékot szerezhessenek. Amennyiben tehát Nobile leszállt az Északi-sarkon, nem forog veszedelemben. Szerinte csupán az északkeleti szigeteket és a Ferenc József földet kellene átkutatni, mivel ezek a helyek veszedelmek, semmi táplálékot nem nyújtanak és csak nagyritkán vetődnek arra prémvadászok. Legjobb lenne — mondotta Nansen — egy nagy angol léghajót kiküldeni, amelyet az északkeleti földön lehorgonyoznának s onnan sugárkéve formájában több felderítő utat tenne. Vagy akár repülőgéppel is fel lehet kutatni ezeket a területeket.

A milanoi éjszakai jelentések szerint az ottani autókлуб kezdeményezésére Mussolini támogatásával segélyexpedíciót szerveztek meg Nobile felkutatására. Mussolini az S. 55 hidroplánt bocsátotta az akció rendelkezésére, amely testvére a Santa Mariának, amelyel De Pinedo átrepülte az óceánt. Az expedíció meg szervezésére 135.000 lírát utaltak ki.

— Kilencven kilométeres utat táncolt végig. Londonból jelentik: Sunderland ausztráliai könnyű súlyú atléta 90 kilométeren egyfolytában táncolva, új világrekordot állított fel. Sunderlandot az nalon jazz-band kísérte és az atléta aztán a megfelelő távolságban felállított husz leánnyal változtatva táncolt. Mikor az ut végére ért, ájultan összeesett és csak két nap múltán nyerte vissza eszméletét.

Ma, szombaton 9 órakor

Holnap, vasárnap és hétfőn 4, 6, 9 órakor

megelőzve Aradot premierben az UJARADI MOZGOBAN

BALALAJKA

Leggyönyörűbb orosz Fanemet-filmalkotás.

Világvárosi nivóra emelik az aradi Neptun-fürdőt.

A régóta vajdó terv rövidesen a megvalósulás stádiumába jut. — Kijrik a terv-pályázat. — Angel polgármester nyilatkozata.

(Arad, június 1.) Már esztendők óta hangoztatják Aradon, hogy feltétlenül szükség van az aradi Neptun-fürdő modernizálására és gyökeres átépítésére. miután a jelenlegi strandfürdő-intézmény nem felel meg a fejlődő város követelményeinek. Különböző tervek merültek fel erre vonatkozólag, azonban a tervek csupán az asztalig jutottak el, mert minden javaslatra felhangzott a reirén: Nincsen rá elég pénz. A sok huza-vona után Angel István dr. polgármester, a város 1928. évi költségvetésébe nagyobb összeget vett fel, amely a Neptun-fürdő átalakítására szolgál. Egyelőre ugyan csak félmillió lejt sikerült erre a kétségtelenül fontos célra biztosítani, de a jövő évi költségvetésben már sokkal nagyobb összeg fog szerepelni ilyen címen. A mostani félmillió lejt pedig alkalmas lesz arra, hogy megindítsa a modernizálási munkálatokat és lendületet adjon annak a tevékenységnek, amely ezt a célt szolgálja. Aradváros vezetősége most már elérkezettnek látja az időt arra, hogy ez a tevékenység kezdetét vegye és a jövő hónapban az aradi városi mérnöki hivatal pályázatot hirdet a modernizálási munkálatok terveinek elkészítésére. A pályázat kiírásának részletekérdeseirol ma igen érdekes nyilatkozatot tett Angel István dr. polgármester:

— Három újat tűzök ki — mondotta a polgármester — a legjobban sikerült tervek készítői részére. A díjazott tervek a mérnöki hivatal tulajdonába mennek át, amely jogosított arra is, hogy a három tervből esetleg egy újat állítson össze. A munkálatok végrehajtására természetesen az első díj nyertese kap megbízatást. A zsüri elismert építészekből és tekintélyes aradi polgárokból fog állani.

— Ami a pályázati feltételeket illeti, azokban nem akarom megkötni a tervezők fantáziáját. Az egyetlen adat, amelyet megadok, a helyszínrajz lesz, kötelezővé teszem a pályázóknak, hogy behatóan tekintsék át a helyszíni viszonyokat és azoknak figyelembevételével készítsék el tervüket. Egyéb kikötésem nem lesz. Egyet azonban előre megmondhatok. Nem akarok faépitményeket. Eltekintve attól, hogy nagy költségeket okoz az elrothadt deszkák állandó kicserélése, folytonos tűzveszély áll fenn. Ezt akarom elkerülni azzal, hogy az ujonnan felépítendő fürdőt, lehetőleg teljes egészében vasbetonból építem fel. Így nem kell állandóan félni, hogy tűz üt ki és nem kell állandóan nagy összegeket költeni a karbantartásra. A pályázati feltételeket, valamint a díjak összegét már a jövő hónapban a nyilvánosságra hozzuk.

A nyilatkozat nyomán Aradváros közönségének ama része, — és itt bátran mondhatnánk, hogy túlnyomó része — amelynek nem áll módjában a forró nyári hónapok alatt külföldi fürdőkön keresni felfrissülést, mert anyagi viszonyai Aradhoz kötik, reménytel és érdeklődéssel várja a Neptun-fürdő már

évtizedek óta esedékes modernizálását.

Itt írjuk meg, hogy ma délelőtt Angel István dr. polgármester, Muresan János főmérnök kíséretében autón Timisoarára utazott, ahol a timisoarai strandfürdőt tanulmányozta.

Összeomlottak a Weissenburger vezérigazgató ellen emelt vádak.

A feljelentés lippai fakereskedő a timisoarai ügyészségen beismerte, hogy alaptalanul vádakodott. — Sikkaasztáért feljelentették a fakereskedőt. — Kétféle kártérítési kereset egy német lap ellen.

(Arad, június 1.) Most került a timisoarai (temesvári) ügyészség elé az az ügy, amely Inciulescu József lipovai (lippai) fakereskedő feljelentése következtében keletkezett. Nagy feltűnést keltett vagy két héttel ezelőtt — mint azt annak idején különben meg is írtuk — az a híradás, hogy Inciulescu lipovai (lippai) fakereskedő feljelentést tett Fost Péter, az Aradi Polgári Takarékpénztár lipovai (lippai) fiókjának igazgatója ellen, mivel az állítólag egy közös faüzletből bizonyos pénzekkel nem számolt el és belekeverte a feljelentésbe Weissenburger Nándornak, az Aradi Polgári Takarékpénztár vezérigazgatójának nevét is, mint olyat, aki tudott a dologról és részese-dett is volna állítólag abban.

Mikor a feljelentés adatai ismeretessé váltak, rögtön meg lehetett állapítani, hogy Weissenburger vezérigazgató egy rágalmozó hadjárat célpontjába került és ez a feljelentés a zsarolási szándokon kívül bizonyos politikai célokat is szolgált. Míndezek a feltevések fényesen beigazolódtak az ügyészségen lefolyt kihallgatások alkalmával, amely érdekes körülmények között folyt le. Legelőször Fost Pétert a Polgári Takarékpénztár lipovai (lippai) fiókjának igazgatóját hallgatta ki az ügyészség, akinek Inciulescuval közös faüzlete volt. Fost az vallotta az ügyészségen, hogy Inciulescu ezzel a feljelentéssel meg akarta zsarolni Weissenburgert. Inciulescunak ugyanis van egy nagyobb adóssága az Aradi Polgári Takarékpénztárnál, aminek kezizálogául szolgáló fát eladta és a kapott pénzből mitsem szolgáltatott be a banknak. A fakereskedő Fost vallomása szerint a feljelentés által akarta kedvezőre hangolni maga iránt Weissenburger vezérigazgatót, illetve a Polgári Takarékot.

Amikor Weissenburger kihallgatására került a sor, a vezérigazgató egyenesen a feljelentőhöz fordult:

— Mondja Inciulescu ur a szemembe — szolt Weissenburger — tudtam én valamit Fostnak magával való faüzletéről, társuk vol-

nyozta. Az aradi Neptun-fürdő megnyitása alkalmával. — amely a napokban történik meg — az a kérdés merült fel, miképen lehet a ruhatárt kezelni és ebből a városnak megfelelő jövedelmet biztosítani. Ezenkívül több más változtatásra is szükség van és ezeknek eszközése előtt tekintették meg a timisoarai strandot, amelynek mintájára történik meg Aradon is az idej Neptun-strand berendezése.

tam-e én maguknak és kaptam én províziót maguktól?...

— Nem — felelte a fakereskedő — a vezérigazgató ur nem tudott az egész dologról semmit.

Mivel a fakereskedő ezzel beismerte, hogy feljelentése hamis adatokat tartalmaz, az ügyészség a további kihallgatásokat beszüntette. Valószínű, hogy ezek után az ügyészség nem képviseli majd a vádat ebben az ügyben, hanem Fostot és Inciulescut polgári perre utasítja. Az is kiderült a kihallgatások alkalmával, hogy nem Inciulescunak van követelni valója Foston, hanem ellenkezőleg Fostnak a fakereskedőn.

Igy tehát a Weissenburger vezérigazgató ellen indított rágalmozási hadjárat szinte önmagától omlott össze. Az ügy azonban ezzel még nem ért véget, mert mint ismeretes, Weissenburger vezérigazgató rágalmozásért feljelentette Inciulescut a lipovai (lippai) járásbírószágon és ez az ügy június 6-án már tárgyalás alá is kerül. Feljelentette az Aradi Polgári Takarékpénztár is Inciulescut a timisoarai (temesvári) ügyészségen a kezizálogául szolgáló fa eladása és az azért kapott pénz be nem szolgáltatása miatt, de van az ügynek egy másik fejleménye is. Ugy a Polgári Takarékpénztár, mint Weissenburger feljelentést tett az aradi ügyészségen rágalmozás és hitelrontás címén egy német nyelvű aradi lap ellen is, amely a szóbanforgó feljelentés kapcsán igaztalan támadásokban részesítette a bankot és annak vezérigazgatóját. A bank és Weissenburger vezérigazgató külön-külön egy-egy millió lejt kártérítést követelnek a laptól.

Anglia nem akar új Elzászokat.

Lord Olivier érdekes nyilatkozata a kisebbségi kérdésről.

Londonból jelentik: Lord Olivier, a Macdohald kormány indiai államtitkára, aki nemrég Angliában is járt, a Pesti Hirlapnak a következő nyilatkozatot tette:

— Mi angolok mindenkor rokonszenveztünk a magyar nemzettel. Angliának elsődrendű érdeke a világbéke és az önk iránti szimpátiáján kívül más célok is vezetnek az új Elzász-Lotharingiák megszüntetésére. A kisebbségi kérdés ma a legégetőbb probléma, amelynek megoldását sürgősen kell keresztilvinni. A megoldást pedig egyedül a Népszövetség jobb belátásától remélem.

Megtartják a kisantant konferenciáját.

Az olasz-jugoszláv konfliktus és a magyar revizionista propaganda is szerepel a napirendben.

Bucurestiből jelentik: Illetékes körök megcélolják a kisantant-konferencia elhalasztásáról szóló hírt. A konferencia napirendje már meg van állapítva és az előkészítő munkálatok már befejeződtek. Titulescu június 14-én érkezik Bucurestibe. A konferencia főtárgyai: Magyarország revizionista propagandája, a háboruellenes szerződések és az olasz-jugoszláv viszony. Egyelőre nem erősítik meg Titulescu belgrádi utjának híret, valószínű azonban, hogy miután Titulescu Genfben találkozott fog Marinkovics jugoszláv külügyminiszterrel, belgrádi utja felesleges lesz.

ROD LA ROCQUE

MA PREMIER DOLORES DEL RIO

TOLSTOJ

REGÉNYE

FELTÁMADÁS

Az előadások 5, 7 és 10 órakor kezdődnek!

Feloldották a bűnügyi zárlatot György Ignác bankigazgató vagyonáról.

Az aradi Egyesült Bank csődügyének érdekes fordulata.

(Arad, június 1.) Az összeroppant aradi Egyesült Bank R.-T. igazgatósága ellen annak ellen beadott feljelentések nyomán megindult vizsgálat során a feljelentők — mint ismeretes — bűnügyi zárlatot kértek György Ignác igazgató vagyonára, amit március 19-ikén a vizsgálóbíró el is rendelt. György védője, dr. Demian Aurel az elmúlt napokban kéré-

vényt nyújtott be a vizsgálóbíróhoz, amelyben a bűnügyi zárlat feloldását kérte, annál is inkább, mert a lefolytatott vizsgálat György Ignác szerepét teljesen tisztázta. Sotirescu vizsgálóbíró helyt adott a védő kérelmének s a mai napon György Ignác vagyonát feloldotta a bűnügyi zárlat alól.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Kizárólag 18 éven felülieknek! Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor utóljára

Asszonyok golgotája.

Foszerepben: Conrad Weidt, Harry Liedtke és Werner Krausz,
a gyermekproblemat tárgyoló filmek.

Vasárnaptól: „CHANG“ (1928-as év „Ben-Hur“-ja) Jegyek elővételben már kaphatók.

Osszehívták Aradváros tanácsát.

A június 6-iki tanácsülés tárgysorozata.

(Arad, június 1.) Ma délután állította össze Aradváros permanens-bizottsága a városi tanács június 6-ára és 7-ére kitűzött ülésének programját, amely a következő:

1. Ülés megnyitása. 2. Dr. Chicin Remus városi tanácsos lemondása és Krebsz József póttagnak helyébe való behívása. Dr. Chicin tudvalevőleg a megyei tanácsba is beaválasztották és a közigazgatási törvény értelmében döntenie kellett, melyik tanácsnak akar tagja lenni. Dr. Chicin Remus a megyei tanács mellett döntött és benyújtotta a városnál lemondását. 3. A permanens-bizottság határozatának jóváhagyása, amelyben a megtartott árlejtés alapján két öntöző és seprőautó beszerzését javasolja. 4. A permanens-bizottság javaslata a vízművek részére szükséges szén-savlekötő automata vásárlására, a megtartott nyilvános árlejtés eredménye alapján. 5. A festési és tisztítási munkálatok elvégzésére kiírt árlejtés eredményének jóváhagyása. 6. A fedési munkálatok árlejtésének jóváhagyá-

sa. 7. A kövezetjavításra kiírt árlejtés jóváhagyása. 8. A Maros-part aszfaltozására kiírt árlejtés jóváhagyása. 10. A különböző javítási munkálatokhoz szükséges faanyagok beszerzése. 11. A permanens-bizottság javaslata különböző uccák kikövezésére kiírt árlejtésre vonatkozóan. 12. A permanens-bizottság jelentése a pénztár-rovancsolás ügyében. 13. A hidvámokról szóló szabályrendelet felolvasása. 14. A szállodai szobák után szedett illetékekről szóló szabályrendelet jóváhagyása. A város vezetősége eltörölte a szállodások által eddig fizetett pauszát és a törvényben megállapított összeget — elsőrendű szállodákban 8 lej, másodrendűekben 5 lej személyenként és naponként — léptette éleibe. 15. A permanens-bizottság javaslata a város részére szükséges 550 vaggon fa beszerzésére. 16. Egy városi tanácsos delegálása az iparostanoncotton felügyelő-bizottságába. 17. Indítványok és interpellációk. 18. Az ülés bezárása.

Sugár Teri megírja memoárjait.

Az egykori aradi színigazgatóné könyvet írt, amelylyel országos sikerre pályázik. Beszélgetés a művésznővel aki immáron Fekete Mihály elvált felesége.

(Arad, június 1.) Sugár Teri, most már jogerősen „F“ nélkül, ma este váratlanul betoppant a szerkesztőségbe. Nyomban megállt a katógó irógép, a papíron futó tollak sercegése elnémult és szétrobbant Sugár Teri ragyogó jókedve, temperamentuma: s utólrhetetlen zamatu kiszólásai nyomán termett hangulat vált uralkodóvá. Hangulat! Még a bohém, pajtáskodó társalgási viszonyhoz edzett újságíró is fölolvad Sugár Teri elragadó közvetlenségében, amelyben hancutul föl-alá futkározik a sajátos akcentusával körített sugárterí zamat. Hogy mennyi mondanivalója van. Csak úgy ömlik, — ez kevés — zuhog belőle a szó, a kacagás, a viháncoló bohémia: „Te apus, tudod milyen jó pofa vagy...”

— Irtok valamit rólam? Már itt vagyok szerda óta!... Hol az újságíróhad? Aljasok vagytok, egy Sugár Terit észre sem vesztek...

Az egész társaság ugyszólván megdöbbenve restelkedik a mulasztásért.

— Mit szölköz hozzá, könyvet írok. Jó tipp, mi?... Honnan a gondolat?... Csak úgy jött. Hirtelen! Unalom, egy hónapig szanatórium, direkt muszáj volt valamivel foglalkoznom. Más asszony stíkkal és izgul hasra-áve a kanapén, amint regényt böngész, én regsz nekiszaladtam az irógépemnek. Korda

Mária. Putty Lya megkontrázva. Memoár? Életrajz? Adok én nektek. Ti még, hogy finoman mondjam, egy kicsit linkeltek is, én majd megírom a meztelen valót. A meztelent! Tudom hogy bukna ma a meztelenre?!... Nálam nincs három pont, amely épen a nagy jele... el, én berontok a budoárba is. Csak úgy dül majd a szenzáció. Cim?... Hát pofáim, ez lesz majd a sláger:

Szűz

Szerető

Szímésznö

Feleség

... vagyok! Hahahaha fogják. Timisoaran, amikor irtam, futárszolgálat volt köztem és az orvosok, sveszterek között:

— Megvan már az új fejezet? — kérdezték szívrepesve, izgulva. Pompás egy üzlet lesz. Azt elhiszem... Ha Dekobra keres egy milliót a regényével, úgy Sugár Teri csak kereshet kettőt... Na nem?... Timisoaran hét-százszáz folyószámlám van már, most jön Arad. Azt szeretném én látni, hogy akire én rámosolygok, ne vegye meg Sugár Teri életrajzát. Saját életemet. Tudod, hogy már képelem, izgulni fognak az emberek érte. Holnap-

STRAND SZANATORIUM

Dr. Horváth, volt Mahler, Abbázia.

Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hidegvizkurák, az összes gyógyfürdők, villamos kezelések, Zander, diéta. Igen mérsékelt árak. — Kifőző konyha.

holnap... jön az előfutár: Egy huszoldalas előszó... Gyerekek, ebben minden benne van röviden és a többi... Na ne kíváncsiskodjatok... Majd küldök tiszteleplányt...

— Föllépjek?... Őszintén szólva, nagyon rosszak ezek a mostani színházi idők. Ki ne tudná, mint egy exszinigazgatóné... De van egy tippem... Fölolvason a regényem néhány fejezetét mint konferansz, aztán eljászom a „Válóperes hölgyet.“ Csak ne gratulálj, tudom, hogy remek tipp... Jó házaam lesz, mi?...

— A könyv! Egy Sugár Teri életrajz. Ez minden. Hogy változatos lesz-e? Utóvégre azért az életrajzom... Szerelmek és budoár-tíkok. Nem ponyva! Csak egy kicsit meztelenkedem az életem realitásában. És, vigyázat, nem „szépasszony naplója...”

Alapjában véve, kicsi törékeny figura, igaz most pompás kondícióban, de majd szét-feszül a jókedvtől, a temperamentumtól és a mindent tudaradó közvetlenségtől. Pompás nő. Gamin, kedvesen, pikánskodón hízogó pajz. Apropos, a legfontosabb, miért volt szanatóriumban tulajdonképpen? Idegesség? Kimerültség?

Igenlön biccent:

— Az. De a diagnózist én mégis így állapítom meg: a házasság! Végül is aztán elváltam.

Aztán kiperdül. De a ránkborított jóhangulata benn marad a szobában. Mint a könnyed s mégis erős, pikáns francia parfümjének illata... *Salgó Pál.*

Erdekes pör báró Nopcsa Elekné ellen

Az elbocsátott portás ezernyolcszáz üveg sört követelt. — Az aradi törvényszék elutasította a keresetet.

(Arad, június 1.) Erdekes polgári kereset ügyében hozott ma felső fokon ítéletet az aradi törvényszék Orezeanu--Stroescu tanácsa. Toma Demeter évek hosszú során át mint portás volt alkalmazva báró Nopcsa Elekné aradulnoui (ujaradi) kastélyában. Mint általában szokás is az uradalmi alkalmazottaknál, készpénzilletményén kívül egyéb természetbeni járandóságai is voltak Tomának, aki többek között naponta két üveg sört is kapott a báróné sörgyarából. Ezen járandóságának kiszolgáltatása azonban attól az időponttól fogva, hogy Nopcsa báróné az ujaradi sörgyárat 1923-ban eladta, elmaradt. Ezzel a körülménnyel különben abban az időben Toma nem sokat törődhetett, annál is inkább, mert bár utána még évekig a báróné szolgálatában állott, egyetlen esetben sem érdeklődött a napi két üveg sör elmaradásának oka iránt.

Két esztendővel ezelőtt, 1926. elején, Toma kilépett szolgálatából s ekkor nyomban keresetet indított báró Nopcsa Elekné ellen. Keresetében előadta, hogy neki — elmaradt természetbeni illetménye fejében — visszamenőleg még 1844 üveg sör is jár s ennek készpénzbeni ellenértéke erejéig kérte báró Nopcsa Elekné elmarasztalását. Az ujaradi járásbíró első fokon elutasította keresetével Tomát s így az ügy felebbezés folytán az aradi törvényszék elé került. A mai tárgyaláson a törvényszék újból kihallgatta a bejelentett tanukat, majd meghallgatta a felek előterjesztését s azután ítélethozatalra vonult vissza. A két bíró azonban az ítéletre vonatkozólag nem tudott megegyezni s ezért harmadik bírónak Balacescu törvényszéki bírót vonták be a tanácsba, aminek következtében aztán a kiegészített tanács meghozhatta döntését. Eszerint a törvényszék Toma Demeter felperest keresetével másod-fokon is elutasította, azzal az indokolással, hogy felperes azzal már hallgatólag elismerte később igényelt járandóságának megszűnését, hogy azt egyetlen egyszer sem sürgette meg s a keresetet csak azután indította meg, amikor szolgálatából már kilépett.

PRANIA
Ma
5
7
10
11, 12

HARRY LIEDTKE
Nászuton
Mária Paudler-el

Aradon először
tanulságos életkép
házasulandók
részére.

H I R E K.

Az akadémia diszgyűlése Ferdinánd király emlékezetére.

Bucurestiből jelentik: A Román Akadémia tegnap délután ünnepi ülést tartott Ferdinánd király emlékezetére. Az ülésen résztvettek Márta királyné, a görög exkirályi pár, Elena és Ileana királyi hercegnők, Miklós királyi herceg, Miron Cristea és Buzdugan, a régens tanács tagjai. Bratianu miniszterelnök, Duca, Stelian Popescu, Inculet, Nistor, Mrazek, Anghelescu tábornok és Franasovici miniszterek, Pymen és Balan metropoliták, Coanda, Samsonovici és Constandache tábornokok, Hiton udvari miniszter, valamint az Akadémia összes rendes és levelező tagjai. Racovita professzor, az Akadémia elnöke üdvözölte a királyi családot és a régens tanács tagjait, akik nevében Miklós herceg válaszolt. Ezután Mahadinti és Bianu professzorok tartottak emlékbeszédet, rámutatva az elhunyt uralkodó kulturális munkáira és az Akadémia körüli érdemeire.

— **Mihály király a Targu Mosilor megnyitása.** Bucurestiből jelentik: Tegnap délután hat óra körül a tradicionális ünnepségekkel megnyitották a Targu Mosilort Mihály király, Elena anyahercegnő, Duca és Franasovici miniszterek, Nicolescu tábornok, rendőrprefektus, Costinescu főpolgármester és a város tanács tagjainak részvételével. A király tiszteletére különböző mutatóványokat végeztek, majd az uralkodó édesanyja kíséretében megtekintette az egész vásárt, amelynek közönsége lelkes ünneplésben részesítette.

— **Román tábornokok látogatása Varsóban.** Bucurestiből jelentik: Hétfőn este Mardarescu tábornok, hadsereg főfelügyelő és Samsonovici tábornok, vezérkari főnök s lehetséges, hogy Dimitrescu tábornok, hadügyi államtitkár Varsóba utaznak. A látogatásnak nincs hivatalos jellege és politikai, vagy katonai misszióról sincs szó, hanem egyszerű látogatásról a lengyel kormány meghívására. Valószínű, hogy ezután egy lengyel katonai misszió visszaadja a látogatást.

— **Nagy hadgyakorlatok lesznek az idén.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztériumból nyert értesülés szerint az idén nagy katonai hadgyakorlatok lesznek, amelyre behívják a tartalékosokat is. Az első csoportnak már május 30-ikára kellett bevonulni, míg a második csoportot őszre hívják be. A tartalékos tisztek behívása is két turnusban történik és pedig bevonulatiuk az 1925-ös évfolyamtól visszamenőleg 1919-ig vizsgát tett tartalékos tiszteket. A hadgyakorlat alól felmentést csak a tanárok és tanítók kaphatnak, akik igazolni tudják, hogy júnusban nélkülözhetetlenek. Ezek bevonulását valószínűleg őszre halasztják el.

— **Román pünkösd hétfőjén nincs munkaszünet.** Az aradi rendőrprefektúra hivatalosan közli, hogy a román pünkösd hétfőjén csak közhivatali munkaszünet van. Az ipari és gyárüzemek zavartalanul dolgozhatnak, a kereskedők nyitva tarthatnak egész napon át.

— **Éltelt aradi betörők.** Az aradi törvényszék Balacescu—Ciugudian büntetőtanácsa ma ítélték Tas Antal és Tas Mihály aradi fiatalember ügyében, akik — a vádirat szerint — Simonics Andrással szövetkezve, 1927. júliusában, iényes nappal betörték Vranca Mária aradi piaci árus Sava Raicu-uccai lakásába, ahonnan nagyobb mennyiségű ág- és ruhahemüket loptak el, mintegy 30.000 lej értékben. Tas Antal a büntétt elkövetése után Magyarországra szökött át, ahol a lopott holmikát értékesítette, míg Mihály bátyja ugyan csak ismeretlen helyre távozott Aradról. Így a törvényszék annak idején csak Simonicsot vonhatta felelősségre, akit egy esztendő fogházra ítélték. A két Tas testvér közben visszajött Aradra, ahol felismerték és letartóztatták őket. A mai főtárgyaláson Tas Antal és Simonics egybehangzóan vallották, hogy a betörést csak ketten követték el s arról Tas Mihálynak utólag sem volt tudomása. A törvényszék Tas Antalt 6 havi fogházra ítélté, míg Tas Mihályt a vád alól felmentette.

— **Elszászi államtitkár a francia kormányban.** Párisból jelentik: A minisztertanács az Elzászban uralkodó izgalom lecsillapítására elhatározta, hogy a közmunkaügyi minisztériumban új államtitkári állást szervez, amelyet egy elzászi képviselővel, valószínűleg Oberkircherrel tölt be.

— **Harmsworthi szerint a békeszerződés problémája még nincs ellátva.** Londonból jelentik: A Morningpost lord Harmsworth budapesti látogatásáról írva, kívánatosnak tartaná, ha Magyarországot hivatalosan értesítenék, hogy Anglia nem tekint a trianoni békeszerződést olyan problémának, amely napirendre volna tűzhető.

— **Vatian: Romulus gyoroki gör. kel. lelkész temetése.** Ghioroc község és vidékének impozáns részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Ghioroccon a gör. kel. temetőben Vatian Romulus volt ghiorocoi-i gör. kel. lelkész földi maradványait. A temetési szertartás d. u. 4 óra körül kezdődött a gör. kel. templomban, ahol a ravatalt még a délelőtti folyamán felállították, külön egyházi szertartás kíséretében. A temetésen Ghioroc község és vidéke lakossága nemzetiség és felekezetre való tekintet nélkül olyan nagy számban vett részt, hogy a közönségnek csak egy kicsiny része fért be a templomba, ahol a szertartás tartatott, míg a többi rész a templom előtti utastetel teljesen megtöltötte. A koszorúkkal és élővirágokkal bőven borított koporsó mellett az egyházi szertartást Givulescu Procop radnai gör. kel. esperes végezte, akinek segédkeztek: Popovici Alexa aradi, Pelle Petru minisi. Ardelean Ioan micalacai, Adamovici covasinti, Mihulin Constantin cicri, Putici és Grecu cuvini lelkészek. A szertartás közben az egyházi énekkar adott elő igen szép betanulással megható gyászdalokat. Az egyházi szertartás befejezése után Popovici Alexa aradi lelkész bucsuztatta az elköltözöttet keresetlen, szívhez szóló szavakkal. Ezután megindult a menet a temetőbe, hogy elkísérje utolsó útjára az elköltözöttet, aki életében a szeretet apostola volt, s aki ember és ember között különbséget nem ismerve, a többi vallásfelekezettel és azok híveivel is a legnagyobb békességben és egyetértésben élt azon 22 esztendő alatt, amíg a gyoroki lelkészi állást viselte. A temetésen a gyoroki róm. kat. és a református egyház külön képvisellett is résztvett, ugyszintén megjelent azon az önkéntes tüzőtő testület is a saját zászlója alatt. A sirnál teljesített egyházi szertartás befejezése után Roszmann János gyoroki róm. kat. plébános a gyoroki róm. kat. egyház, vizaknai Wesmás Károly ref. lelkész pedig a gyoroki református magyar egyház nevében bucsuzott el a megboldogultól. A néhai dr. Vatian Traian gyoroki körorvos, felesége és két gyermeke, German Stefanné szül. Vatian Hortenzia és férje German Stefan hategi keresk. iskolai igazgató, Vatian Felicia és férje Bora Marin keresk. isk. tanár, mint leányai, illetve vejei gyászolják, több közeli és távoli rokonnal együtt, akik közül megjelentek a temetésen: Vatian Traian gör. kel. esperes, Vatian Aurel aradi polgármesteri titkár és Vatian Sever.

— **A kiszabadult újságírók ünneplése.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi újságíró egyesületek tegnap este a Luzana-étteremben bankettet adtak az elmúlt napokban kiszabadult Ionel Taran és Emil Samoila újságírók tiszteletére, akiket — mint ismeretes — az alba-iuliai nagygyűléssel kapcsolatban közölt tudósításuk miatt helyeztek vizsgálati fogságba. A banketten több felszólalás hangzott el, amelyben a szónokok erőteljesen hangsúlyozták a sajtószabadság szükségességét.

— **Horthy kormányzó unokájának keresztelése.** Budapestről jelentik: Tegnap délután tartották meg Horthy Miklós kormányzó első unokájának, ifjú Horthy Miklós és Károlyi Consuela grófnő leánygyermekének keresztelését. A keresztelő Horthy Polette és Károlyi Gyula gróf voltak. Az újszülött a keresztességben hét nevet nyert és pedig a következőket: Zsófia, Paulina, Julianna, Mária, Magdolna, Nicholette és Benedicta.

— **Milliók házeladás Aradon.** Két érdekes házvétel történt a napokban Aradon. Szabó Albert nagykereskedő megvette a Kazinczy-ucca 9. szám alatti u. n. Walder-féle házat 900.000 lejért. Ugyancsak gazdát cserélt a Lénárt-örökösöknek Leiningen-uccai háza, amely 1.600.000 lejért kelt el.

— **Steinitzer Pál dr. — hetvenöt éves.** Tegnap ünnepelte meg 75. születésnapját dr. Steinitzer Pál, az aradi ügyvédi kar doyenje, a háztulajdonosok szövetségének vezetőügyésze. Az öregurat ez alkalommal nemcsak családtagjai és kartársai üdvözölték a legmelegebb szeretettel, hanem felkereste őt dr. Avramescu Vazul, a sportszövetség aradkerületi elnöke is és üdvözölte dr. Steinitzert, mint azt a férfit, aki a sport terén uttörő munkát végzett Aradon és egyetlen élő alapítótagja a legrégebb aradi sportegyletnek, amelyet évtizedeken keresztül vezetett. Dr. Steinitzer, aki különben maga is élő példája a sport jótékony hatásának, meghatóan köszönte meg a kedves figyelmességét.

— **Német katonák szökési kísérlete az idegenlégióból.** Singaporeból jelentik: Az Athos francia gőzös tegnap az idegenlégió többszázfőnyi csapattal utazott Marsellie felé. A légionáriusok nagyrésze a délelőtti partraszállási engedélyt kapott, azonban 70 németet közülük a hajón tartottak. Az indulás pillanatában négy német katonára a tengerbe vetette magát. Három letartóztattak, amint partot értek, míg a negyedik a vízbe fulladt.

— **Gruber Imre temetése.** Általános részvét mellett, ma délután 5 óra körül helyezték örök nyugalomra a felső temetőben Gruber Imrét, az aradi nyomdászársadalom régi, érdemes tagját, a Vasárnap-nyomda vezetőjét. A koszorúkkal borított halottaskocsi után az elhunyt nagyszámú barátja és tisztelője haladt s a temetésen megjelentek az aradi munkásszervezetek kiküldöttei is. A nyomdászok nevében Strengár-Demián Száva, az AMTE nevében — amelynek az elhunyt első elnöke volt — Huppert Henrik és a barátok nevében Walinger István meghatott szavakkal bucsuztatta az aradi munkásság halottját. A temetésen a Gutenberg-dalkör gyászdalokat énekelt.

— **Egy 90 éves aggastyán öngyilkossága.** Nagykanizsáról jelentik: Kiskomárom községben Hajdu János 90 éves földbirtokos, kinzó fájdalom miatt, amelyeket nem tudtak gyógyítani, fia szemeláttára kiugrott padlásának ablakán és meghalt.

— **Töry Emil meghalt.** Budapestről jelentik: Töry Emil műegyetemi tanár, a kiváló magyar műépítész, 65 éves korában tegnap meghalt. A nagynevű építész már régebben szenvedett bél- és epebajban, ami miatt operálni kellett. Szíve azonban nem bírta ki az operációt és meghalt. Töry építette az aradi fémipari iskolát, amelyen kívül egész sereg nagy alkotása volt.

AUTOLEXIKON az autós hű tanácsadója Sándor Ferenonól kapható

— **Munkanélkülök lázadása Szovjetországban.** Moszkvából jelentik: Mintegy ötezer munkanélküli építőmunkás tegnapelőtt lázongani kezdett, mire katonaságot rendeltek ki a tömeg fékmentartására. A munkások megtámadták a katonaságot, többet súlyosan megsebesítettek, úgy, hogy nagyobb lovascsapatot kellett kivezényelni ellenük. A megerősítő csapatokat a munkásság szintén megtámadta és puskatűzzel fogadta, a parancsnokot lerángatták a lóról. Végül a szovjet vezetőinek sikerült lecsillapítani a békétleneket. Több szószékről beszéltek a tömeghez és sürgős segítséget ígértek.

— **Huszonkilenc francia polgármestert felfüggesztettek.** Párisból jelentik: Ariege megye prefektusa felfüggesztett állásától 29 polgármestert, akik vonakodtak beszolgáltatni a választási urnákat.

— **Az időtartamrepülés világrekordját megállították.** Párisból jelentik: Yimenez és Iglezias spanyol repülők, akik két nappal ezelőtt elindultak Sevillából és tegnap Indiában, Beludzsisztán határán leszállottak, 54 órás utat tettek és — hír szerint — megdöntötték az időtartamrepülés világrekordját.

— Repülőgép a Csendes-óceán fölött. San-Franciscóból jelentik: Kingsford Smith repülőkapitány, aki tegnap reggel fél kilenc órakor startolt a Csendes-óceán átrepülésére, késő délután rádióüzenetet küldött, amely szerint eddig 800 mérföldet tett meg kedvezően és nyílegyenesen halad Honolulu felé.

— A budapesti városi intézményeknél illós a jazz-band. Budapestről táviratozzák: Budapest főváros közgyűlése egy javaslatot fogadott el. Szerint a főváros intézményeinél, így a margitszigeti szállodákban megtiltja a jazz-band-ot.

— Verekedés egy nő miatt. Az aradi rendőrségen ma előállították Cioban István kömvest és Varga József szerelőt, akik nő-ügyből kifolyólag összeverekedtek az uccán. Botránycsozódásért megindult ellenük az eljárás.

— Csalással vádolt irnok. Berkovits Dezső Strada Cercetasilor (Szent Pál-ucca) 5. sz. alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, a hatóságok előtt sikkasztásai révén már jól ismert Török Géza irnok ellen ugyancsak csalás és sikkasztás miatt. A rendőrség csatolta az újabb feljelentést a többihez.

— Ellopott pénztárca. Kun Lajos Bul. Reg. Maria 6. szám alatti lakos ma feljelentést adott be a rendőrségen, hogy több ezer lej tartalmazó pénztárcáját ellopták. A rendőrség bevezette a nyomozást.

— Aradmegyei földmives büne. Kelemen Lajos 62 éves vadász földmivest a csendőrség egy 7 esztendő kisleány ellen elkövetett erkölcsellen merénylet miatt letartóztatásba helyezte és ma délelőtt az aradi ügyészségre kísértte be. Kelemen az ügyészségen azzal védekezett, hogy a gyermekleány lekötöztette volt neki s különben sem kellett erőszakot alkalmaznia. Zavaros védekezéséből azonban az tűnik ki, hogy nem épelméjű. Kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezték.

— Eszemágában sincs ehez a férjhez férjhez menni — mondta az oltár előtt a menyasszony. Furcsa eset történt az angliai Ellesmere Port város templomában pünkösd vasárnap délelőtt. Esküvő volt a templomban, egy Attwood nevű vaskereskedő volt a vőlegény és miss Paxon 21 éves lány a menyasszony. A szertartás során a pap feladta a vőlegénynek a szokásos kérdést:

— Akarsz-e ennek a nőnek törvényes hitvese lenni?

— Igen, — hangzott a vőlegény válasza.

— Akarsz-e ennek a férfinak törvényes hitvese lenni, — fordult most a pap a menyasszony felé.

— Eszemágában sincs, — mondta kétségbeesett hangon a menyasszony, aztán sírva leszaladt az emelvényről.

Óriási botránycsozódás tört ki. A házasságból természetesen nem lett semmi. A menyasszony később elmondta, hogy Attwoodék házánál mint házvezető működött. Az öreg Attwood mindenáron azt akarta, hogy menjen feleségül fiához. Ő tiltakozott ez ellen, azonban a legkülönbözőbb terrorisztikus eszközökkel arra kényszerítették, hogy legyezze el magát a fiával és azután addig kint tartották és fenyegették, amíg eljött vele a templomba. Itt azonban már a leány véget vetett ennek a játéknak és kijelentette, hogy nem hajlandó férjhez menni munkaadójához. Az eset után miss Paxon természetesen nyomban kilépett Attwoodék szolgálatából.

— Hattyúk megtámadtak egy fürdőző fiatalembert. Kellemetlen kalandban volt része az angliai Kenton tavon egy fürdőzőnek. A fürdőző fiatalember nyugodtan uszkált a tóban, mikor hirtelen két hatalmas hattyu támadta meg. A hattyúk csőrükkel vagdosni kezdték a fiatalembert és hatalmas szárnycsapásokat is mértek rá. A küzdelem láttára egy perc alatt odasereglettek a többi összes hattyui és valamennyien rávetették magukat a szerencsétlen fürdőzőre. Segélykiáltásaira végül is egy motorcsónak közeledett feléje, mire a hattyúk szétrebbentek és a fiatalember megmenekült.

Aradi román ujságíró a hadbíróóság előtt.

A cluji hadbíróóság felmentette az okirathamisításért három évi börtönrre ítélt Draga Stefan szerkesztőt.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) A cluji hadbíróóság ma Draga Stefan aradi román hírlapíró bűnperét tárgyalta, akit 1924-ben a hetedik hadtest hadbíróósága három évi börtönrre ítélt el közokirathamisítás miatt. Az ítélet annak idején nagy feltűnést keltett, miután Draga a liberális-párt aradi organumának a Tribuna Noua-nak volt a főszerkesztője.

A mai tárgyaláson felolvasták a vádiratot, amely szerint Draga, aki 1923-ban az aradi hadkiegészítő parancsnokság jegyzője volt, hadmentességi igazolványt adott ki egy Jankovics József nevű egyénnek, akit később, mint katonaszökevényt letartóztattak és öt évi börtönrre ítélték. A hírlapíró vallomásaiban előadta, hogy 1923-ban az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz 36.000 ember tartozott és tulajdonképpen egyedül vezette a hivatalt, mert Popescu őrnagyot, aki felettese volt, éppen abban az időben helyezték el Aradról. Amikor Jankovics hozzá fordult az igazolványért, a sorozási listából meggyőződött arról, hogy felmentést kapott és ennek ellenkezőjét csak akkor tudta volna megállapítani, ha az ott

— A volt Acsev. nyugdíjasok figyelmébe. Felkérjük mindazokat, akik még eddig nem hozták el arcképeiket, nem írták alá kérvényüket és a meghatalmazást, hogy vasárnap, a hó 3-án esti 6 óráig okvetlen jöjjenek el az egyesületi helyiségbe a szükséges okmányok aláírása végett és hozzanak magukkal 8 lejes okmánybélyeget is. Egyben értesítjük Kutni I. volt Acsev. nyugbérés tagtársunkat, hogy 33.210 leire rugó visszamenőleges eljárást a vasuti pénztárnál felveheti. Az egyesület vezetősége.

— Felhívink az olvasóközönség b. figyelmét lapunk mai számában megjelent Knapp bankház Komarno (Komárom) hirdetésére.

— Az Iparos Otthon szombatester előadása, tekintettel a gör. kel. pünkösdünnepre, kiváló műsorral lepi meg közönségét. A műsor keretében fellépnek: M. Silica, Nógrádi Böske, Surányi Kitty, Czitrom Olga, Mihály Stefi, Klein Aranka, Kubis Armand, Konopi Ervin, Deutsch Károly, Boross Frigyes, Weichelt Károly, Nógrádi Imre, Schön Sándor, Diósy Lajos és Dick Mihály.

— A gyermeki szeretet című látványos szindarab, az Aufricht testvérek zenészáma, művészi táncok és kedves jelenetek teszik érdekessé a mesedélutánt, melyet vasárnap d. u. 5 és fél órakor a Minorita Kulturházban rendez a Nővédelmi Hivatal. Jegyek Oláh Sándornál 15 lejtől 50 lejig. Állóhely nincs.

— Megb. Kurzer Bertalané sarkóavatási ünnepsége vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz.

— Jacobi Gyula vizsg. fogász műtermét Str. Bucur (Eötvös-ucca) 1. szám alatti Rozsnyai gyógyszerár házának I. emeletére helyezte át.

— Ne mulassza el! A Liuba—Szuhaneck kiállítás a Kulturpalotában hétfőn zárul.

— A pénz az uccán fekszik! Önnek csak egy megrendelést kell eszközölni, hogy jogai a csl. osztálysorsjáték egyik főnyereményére biztosítva legyenek. Csaknem 50 millió Kc (250.000.000 Lei) lesz kisorsolva, többek közt a legmagasabb nyeremény 2.600.000 Kc, 2 nye remény 1.000.000 Kc, 2 á 300.000 Kc, 2 á 200.000 Kc, 4 á 100.000 Kc stb. stb. Felhívjuk b. figyelmét a megbízhatóságáról és nagy nyereményeiről közismert Urania Bank Nové Zámky C. S. R. mellékelt röpceduláira. Rendeljen azonnal, hogy gyorsan kiszolgálhassuk.

— Dr. Ungárné-Eggy Ghyssa testkultura előadása június 9-én este és 10-én délután 4 órakor a nyári színházban. Ezidén Beethoven es-dur zongorakoncertjét — mit Molnár Erzsé és a bővített színházi zenekar kíséri — grandiózus feldolgozásban adják elő a növendékek. Ilyen hatalmas táncszindarab előadása teljesen ismeretlen a közönség előtt, teljesen újszerű és egyéni. Az előadást Mensendieck-torna és ritmika előzi meg. Jegyek a színház pénztáránál.

garadában heverő 36.000 aktát átvizsgálja. Ez pedig lehetetlen volt. Kijelentette, hogy nem adtak alkalmat neki arra, hogy ártatlanságát bebizonyítsa, az általa adott nyilatkozatok eltűntek, védő tanút nem hallgatták ki és az első tárgyaláson ki sem hallgatták.

— Vaitoiannu tábormok, aki megbízott a Tribuna Noua főszerkesztésével, tudja, hogy ártatlan vagyok és ismeri ügyemet — fejezte be vallomását a hírlapíró.

Az ügyész súlyos büntetést kér. Popescu Ilariu védő pedig hosszasan vázolja Draga ügyét és kéri a hadbíróóságot, tegye jóvá felmentő ítéletével a hetedik hadtest hadbíróóságának jusztimordját. Az utolsó szó jogán ismét a vádlott szólalt fel, aki könnybeborult szemmel kérte a bíróságot, adja vissza szabadságát, mert ártatlan.

— Az Önök lelkiismerete sem viselhetné el ezt a második jusztimordot — mondotta.

Hosszas tanácskozás után a bíróság ártatlannak mondotta ki Draga Stefannt és felmentette a vád alól. Amikor az ítéletet kihírdették, a hírlapíró elájult az izgalomtól.

— RÁDIO-MŰSOR. Szombat, június 2. Wien—Grác. (Romániai idő.) 22.30. Jazz-zene. — Berlin. 23.30. Hangverseny. — Boroszló. 23.30. Táncczene. — Frankfurt a. M. 22. Táncczene. — Leipzig. 23.30. Szórakoztató zene. — Milano. 24. Jazzband. — München. 23.40. Táncczene. — Nápoly. 21.50. Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 23.25. Táncczene. — Róma. 22.15. Operarészletek. — Stuttgart. 22.15. Operarészletek. — Zágráb. 20.30. Operaelőadás. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 21.30. Műsoros est. 23.10. Operatársulatok.

— Makulatura papir, újsza újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Az olasz-török barátsági szerződés.

A két állam öt évre kötötte meg a szerződést.

Rómából jelentik: Az olasz-török semlegeségi szerződés, amelyet tegnapelőtt írtak alá — mint arról beszámoltunk — öt cikket tartalmaz. A cikkek szerint a felek nem vesznek részt olyan politikai vagy gazdasági szövetezésben, amely a másik ellen irányul. A másik fél megtámadtása esetén semleges marad. A felmerülő ellentéteket békéltető eljárás alá bocsátják a csatolt jegyzőkönyv alapján, amely öt tagból álló békéltetési bizottság létesítését mondja ki, valamint hogy az eljárást a hágai egyezmény alapján szabályozzák. A szerződés tartama öt év és ha a lejárat előtt fél évvel le nem mondják, újabb öt évre marad érvényben.

Medve a debreceni korzón.

A cirkszból szabadult állat sósperecet és cukorkát evett egy uccal bódében.

Debrecenből jelentik: Tegnap délelőtt korzón a Széchenyi-uccában nagy pánikot idézett elő egy cirksuz elszabadult medvéje, amely a városba tévedt és kedélyesen hűmögve cammogott a korzó aszfaltján. Bár ellenséges szándékot nem mutatott, a járókelők mégis ijedten rebbentek szét. A medve előbb egy hölgy eldobott napernyőjével barátkozott, majd egy uccai bódéba ült be és nagymennyiségű sósperecet és cukorkát evett meg. Csupán egy bátrabb rendőr közbejöttére hagyta el a bódét. A szökésről értesült cirksuzszemélyzet hamarosan végetvetett az izgalomnak, a medve ellenállás nélkül, békésen távozott el szelídítője karján.

Budapesti fezőr csodálatos karrierje.

A letört konjunktúra-lovag újból felkerült és millárdok boldog tulajdonosa. — Az egykor híres Róth Jani megérkezett Budapestre és kétszáznegyvenezer pengős folyószámlát nyitattatott magának.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Róth Jenő János nevére még ma is emlékeznek Pesten. Ez az ifju ember nagy karriert futott be a magyar fővárosban. A tőzsdei konjunktúra a legmagasabbra dobtá fel és még a nagy krach után is sikerült a siberkorszak zseniális lovagjának a felszinen maradnia. Amikor egykori fényben és jólétben uszkáló társai százezres kölcsönöket kunyoráltak, addig Róth Jenő János, vagy ahogyan az éjszakai életben ismerték, Róth Jani még mindig millárdok boldog birtokosa volt.

Két évvel ezelőtt azután nála is beütött a krach. Detektívek jelentek meg a Városi Színház egyik kiváló művésznőjének, Molnár Verának az öltözőjében és onnan vitték el Róth Janit a főkapitányságra. Kiderült, hogy

Budapest legnépszerűbb aranyifjuja egy év leforgása alatt közel hét milliárdot költött el Molnár Verára.

Róth Jani nem sokáig volt a rendőrség őrizetében. Egy-két nap alatt szabadlábra került, mert kiderült róla, hogy

nem követett el büncselekményt, csak fizetési zavarba került és teljes mértékben eleget tett kötelezettségének.

Ennek ellenére mégis baj lett Róth Janinál. — Máról-holnapra koldussá lett, egyetlen fillér nélkül állott a nagy Budapest és sorra bezárultak előtte azok az ajtók, amelyeket pedig nemcsak a két kézzel öntött pénz nyitott meg előtte.

Róth Jani egyszerre egyedül maradt. Barátai, akik éveken keresztül belőle éltek, elhagyták és ha találkoztak vele az uccán, elfordították fejüket,

hogy ne kelljen a közsönését fogadni.

Egyszer csak eltűnt Róth Jani Budapestről. Senki sem tudta, hogy hová ment, senki sem hiányzott, mert senki sem várt már tőle semmit. Akik tartoztak neki, örültek, hogy nem látták, akiknek pedig ő tartozott, azért örültek, hogy nem pumpolja meg őket újból. — Hosszu ideig senki sem tudta, hogy hol van és mi van vele. Egy félévvel ezelőtt azután a hitelezői csodálkozni kezdtek.

Kisebb-nagyobb összegeket hozott a posta Londonból és a feladóvevényen J. Róth név szerepelt.

Mondanunk sem kell, hogy Róth Jani volt a titokzatos pénzküldő s Róth Jani pontosan megküldte mindenkinek kamatokkal együtt a tartozását, holott nem akadt olyan hitelező, aki legalább is a dubioz követelések között el nem könyvelte volna Róth Jani tartozását.

Csakhamar hire terjedt ennek a különös adósságfizetésnek Magyarországon. Egyszerre csak érdeklődni kezdtek Róth Jani után és ekkor kiderült, hogy

a nagy Budapestén csak egyetlen ember akadt, aki továbbra is megbízott a kétségkívül zseniális üzletemberré kinőtt Róth Janiban. Ezt az embert Krausz Simonnak hívják.

és ő volt az, aki bizonyos magyar részvények plasszirozása érdekében Londonba küldte Róth Janit, aki az angol fővárosban következő szüvegü névjegyeket nyomtatott:

Tele. Grosvenor 5555

J. RÓTH

Park Lane Hotel
Piccadilly.

És Róth Jani dolgozni kezdett Londonban. Egyelőre csöndben működött és senki se vette észre. Néhány héttel ezelőtt a budapesti tőzsde is felfigyelt arra a hírre, hogy a londoni és párisi tőzsdéken igen eredményesen dolgozik egy I. Róth nevű fiatal magyar tőzsdeügynök, aki úgy látszik Krausz Simon megbízásából plassziroz bizonyos részvénypaketteket.

Róth Jani ügyesen dolgozhatott és nemcsak Krausz Simonnak szerzett újabb milliárdokat, hanem magának is. Néhány nappal ezelőtt ugyanis Róth Jani megjelent Budapesten. Ismét elegáns és biztos fellépésű volt. Első útjánem régi barátai társaságába és nem az éjszakai mulatóhelyekre vezetett, hanem a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankba.

Folyószámlát nyitott. 240.000 pengő készpénzt helyezett el a bankban, mint egy új élet alapját.

Az Abbázia kávéházban nagy szenzációt keltett megjelenése. Már mindenki tudta, hogy újból millárdok boldog birtokosa és a barátok, akik két évvel ezelőtt még a nevét is el akarták felejteni, újból köréje gyülekeztek. Nekik mondta Róth Jani a következőket:

— Az igaz, hogy üzleteket bonyolítottam le Párisban és Londonban. Kerestem is valamit, de tulzottak azok a hírek, amelyek új vagyonomról szólnak. Annyi bizonyos, hogy

azt a pénzt, amit most keresek, jobban meg fogom becsülni, mint azt a vagyont, amit gyerekkorommal elherdáltam.

Csak néhány napig maradtok Budapesten, aztán megyek vissza Londonba... dolgozni. Hogy mit csinálnak egykori barátaim, nem tudom, de nem is érdekelnek. Mert hiszen, akinek pénze van, annak mindig sok a barátja... De most a pénzem nem a mások számára keresem...

E mondat után a barátok elfelejtettek kölcsönkérni Róth Janitól.

Irodalom és művészet

* **A téli színházban játszik a társulat.** A kedvezőtlen, borús idő miatt rövid időre ismét visszatér a társulat a téli színházba és így már a ma esti, Kovács Kató a Nászéjszakában való fellépésének előadása is a téli színházban lesz. A Nyári Szinkör előadására megváltott jegyek természetesen a téli színházba érvényesek.

* **Zenebona — hatodszor.** A szintársulat operette-ensembléja ma este hatodszor játszotta a nagyszerű jazz-operettet, a Zenebonát. Az előadás külön szenzációja Kovács Kató vendégfellépte volt, aki különösen a második felvonásban aratott hatalmas sikert. Ugyancsak nagy sikere volt Hamza Jancsi közkedvelt cigányprimásnak is, aki zenekarával együtt lépett fel a darab keretében. A közönség sűrű tapsból jutott még Betegh Béthynek, L. Kiss Mariskának, Szepessy Edithnek, Galettának, Szendrey Misinek, Deésynek, Olasznak és Kun Dezsőnek. (=)

* **Jeritza kibékült a bécsi Hofoperrel.** Bécsből jelentik: A Hofoper és nagynevű énekesnője, Jeritza Mária között történt incidens elsimult és Jeritza az Egyiptomi Hercegnő premijerjén már fellép.

* **Műsoros estély Ineun (Borosjenőn).** Szépen sikerült, nivós műsoros estélyt rendezett szombat este az ineui (borosjenői) református egyházközség műkedvelőgardája. A kitünően összeállított műsort dr. Szabó Jenő biztos vezetésével, a helybeli szalonzenekar nyitotta meg, a Tell Vilmos című opera ouvertürjével. „Forog, vagy nem forog?” parasztkomédiát Diószeghy Piroska, Garay Ödön és Kócsy László játszották végtelenül kedves humorral és meglepő színjátszó készséggel. Rácz Panka Weber egyik örökbecsű ópuszát zongorázta el, meglepően kiforrott technikája nagy hatást váltott ki. A „Sarzi” című vígjáték szereplői: Rácz Panka, Kovács Zsuzsika, Garay Ödön, Abel Ferenc és Kócsy László voltak. Többször a függöny elé tapsolták őket. Sokat mulatott a közönség Burghardt Márta és Bokor Sándor egy burleszk-jelenetén is. Scheer Elza ötletesen, közvetlen kedvességgel konferált.

* **Magyar színész érdekes szerződötése.** Budapestről jelentik: Szenes Ernő, a népszerű budapesti kabarészinész, aki legutóbb a Teréz körüti Színpad tagja volt, amelytől azonban bizonyos személyi differenciák miatt kénytelen volt megválni, már hónapok óta szerződés nélkül volt Pesten. A napokban Berlinből egy világhírű filmcégtől levelet kapott, melyben az igazgatóság azt a kérdést intézte hozzá, hogy hajlandó lenne-e a berlini filmvállalathoz szerződni. Azonnali távirati választ kértek és felhívták, hogy jelölje meg anyagi igényeit. Szenes Ernő azonban óvatosan azt írta vissza,

hogy nem tudja, milyen szerepkört szántak neki és kérte a filmvállalatot, hogy ő szabja meg a fizetést. Annál nagyobb volt meglepetése, mikor szombaton egy táviratot kapott a filmcégtől, melyben közlik vele, hogy évi százezer pengő fizetése lesz új állásában. Így lett egy állástalan magyar színészből berlini filmsztár.

* **Volt aradi színészkarrierje.** Budapestről jelentik: Színházi körökben köztudomásu, hogy a Nemzeti Színház szerényen fizeti tagjait. Annál nagyobb meglepetést keltett az a hír, hogy Tökés Annának, a színház ifju művésznőjének négyszáz pengős havi fizetését máról-holnapra ezerhatszáz pengőre emelte fel az igazgatóság. Ezerhatszáz pengő, azaz huszmillió, már sztárgázszi számba megy a Nemzetinél, éppen ezért mindenféle szerényen találgatták, hogyan lett sztár egyszerűen Tökés Annából? Ugy, hogy a Magyar Színház — negyven millió havi gázsit kínált Tökés Annának, ha otthagyja a Nemzetit, a művésznő azonban megvárta a Nemzeti ezerhatszáz pengős ajánlatát és amellett döntött.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** Nászéjszaka. Ma este a Nászéjszaka operettben folytatja vendégszereplését Kovács Kató, a budapesti Városi Színház primadonnája, aki kiváló képességeivel, ebben a szerepben is teljesen érvényre juttatja kiforrott művészetét. Betegh Bébi, Jung, Deési, ifj. Szendrey, Olasz, Szepesi Edith és Kun Dezső osztoznak vele a sikerben. — Vasárnap este bucsuzik Arad közönségétől Kovács Kató, a széphangu primadonna és bucsuelőadásul Ábrahám slágeroperettjét, a Zenebonát választotta. — Moziárak a téli színházban. Vasárnap délután 4 órakor Kálmán Lőrre kiváló operettjét, a Cigányprimást, hétfőn délután pedig a rég nem játszott Nótás kapitány operettet hozza színre a színház elsőrangú szereposztásban, hogy az olcsó moziárak mellett mindenkinek módot nyújtson a kellemes szórakozásra. A tömeges érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyről jóelőre gondoskodni. — Hétfőn este 9 órakor rendes helyekkel Ivain nagyszerű operettje, a Csattan a csók kerül előadásra. A vezetőszerepeket Lengyel Irén, Betegh Bébi, Kiss Mariska, Károly Klári, Jung János, Deési, ifj. Szendrey, Kun, Olasz és Kövári játsszák.

SPORT

O **Bíróküldés.** Az aradi bíróbizottság a vasárnapi és hétfői mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldte ki: Vasárnap: AAC-pálya: Délelőtt 11 órakor AMTE ifj. — Hakoah ifj. bajnoki, vezeti: Csenka Gábor. Banatul-pálya: Kisszentmiklós. Délután 2 órakor Unirea—Tricolor díjmérk., vezeti: dr. Haas Erich, délután 4 órakor Banatul—ATE díjmérk., vezeti: Sommer Sándor, délután 6 órakor a győztes csapatok díjmérk., vezeti: Oravetz László. Olimpia-pálya: Uj-Micalaca. Délután 4 órakor Gloria CFR—AMTE díjmérk., vezeti: Manea Demeter, határbírók: Csenka Gábor és Weinert Jenő. Délután 6 órakor Coltea—Olimpia díjmérk., vezeti: dr. Bonciocot Nicolae, határbírók: Sincal Eugen és Kalmár Tibor. — Hétfőn. Olimpia-pálya: Délután 4 órakor a vesztes csapatok díjmérk., délután 6 órakor a győztes csapatok díjmérk. E mérkőzéseket vezetik: az egyiket Kalmár Tibor, határbírók: Vattian Titus és Darázs István, a másikat Matuz András, határbírók: Gaál János és Manea Demeter. Felkérjük a delegált bíró urakat, hétfőn délután 4 órára az Olimpia-pályán megjelenni szíveskedjenek a beosztás végett. Vointa-pálya: Hétfőn délután 2 órakor Unirea ifj. — Vointa ifj. barátságos mérkőzés. Vezeti: Juhász Zoltán, délután 4 órakor Simeria CFR—Vointa barátságos mérkőzés, vezeti: Burdan Miklós, határbírók: Juhász Zoltán és Sommer Sándor.

O **Kik képviselik a magyar vivósportot Amszterdamban?** Budapestről jelentik: A vivósport szövetség kijelölte az olimpiászra küldendő magyarokat. A kardvívás egyéni- és csapatversenyére Terstyánszky, Gombos, Rády, Petschauer, Garay és Glykais, az egyéni törversenyre Rozgonyi, Pillér, Kalnicky, Schenker, Tóth, Péter, a csapatversenyre Rády, Terstyánszky, Rozgonyi, Pillér, Kalnicky, Tóth, Péter, az epeére Rády, Hajdu, Bogen, Pillér, Kalnicky és Hatz, a hölgytörvívásra Dany, Tary, Bogen és Elek versenyzőket delegálta.

Aradváros moratóriumot adhat a Victorlának.

Megérkezett a belügyminiszter felhatalmazása az aradi városházára.

(Arad, június 1.) A tegnap lezajlott tanácsülésen történt, hogy Marcus Mihály dr. szenátor a Victoria ügyében azt ajánlotta, várja be a város az illetékes fórumnak, a belügyminiszteriumnak döntését és ma — mintegy varázsszóra — már meg is érkezett az aradi városházára a belügyminiszterium iktatói rendelkezése a Victorlánban elhelyezett városi pénzek ügyében. A távirat így szól:

— A Banca Nationala jelenti nekünk: feltétlenül szükségesnek találja azt, hogy a Victoria összes betétesei hozzájáruljanak a moratórium megadásához. A miniszter ezért

Aradvárosának is ajánlja a moratórium megadását, anélkül azonban, hogy ezt az ajánlatát rákényszerítene a városra, ha előnyösebb megoldást tud találni a bankban levő 15 millió 967.544 lejese betétjé felvételére. A belügyminiszter nevében: olvashatatlán aláírás.

A táviratot Angel István dr. polgármester azonnal beiktatta, azonban — értesülésünk szerint — egyelőre sem a moratórium megadása, sem más intézkedés megtételére vonatkozólag nem történik lépés, miután a polgármester csak egy későbbi időpontban dönt a szükséges teendőkről felett.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi rendőrség az árak kifüggesztését követeli.

(Arad, június 1.) Az aradi rendőrprefektúra felhívja az aradi kereskedőket, hogy kirakataikban elhelyezett áruiknak árait látható helyen tegyék ki. Ugyancsak ez a rendelet vonatkozik a piaci árusokra és kofákra is. A prefektúra indokolásában azt említi meg,

hogy a közönség tájékozatlan az árakkal és így inkább van kiszolgáltatva a kereskedők hallgatolagos áremelésének. A felhívás ellen vétőket a rendőrség a spekulatív törvény paragrafusai szerint bünteti.

Zürichben 3.20 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 1.)
Kifizetések: Berlin 39.25, London 799.50, Newyork 163.40, Páris 6.45.50, Milánó 8.65, Prága 4.85.50, Budapest 28.62, Belgrád 2.89, Bécs 23.05, Zürich 31.56. — Áru: Márka 39, angol font 795, dollár 163, olasz lira 8.80, francia frank 6.60, cseh kor. 4.80, pengő 28.75, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, angol font 785, dollár 162, olasz lira 8.60, francia frank 6.40, cseh korona 4.75, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 1.)
Berlin 124.19, Amsterdam 209.45, Newyork 518.75, London 2533.50, Páris 20.43, Milánó 27.34, Prága 15.38, Budapest 90.63, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.21, Varsó 58.15, Bécs 73.02.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június hó 1.)
Berlin 124.20, Amsterdam 209.45, Newyork 518.75, London 2533.50, Páris 20.43, Milánó 27.34, Prága 15.37.50, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.20, Varsó 58.17.50, Bécs 73.02.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Június hó 1.)
Devizák: Páris 6.42.50, Berlin 39.10, London 797, Newyork 162.98, Milánó 8.61, Zürich 31.46, Bécs 22.97, Prága 4.84, Budapest 28.50. — Valuták: Napoleon 633, márka 38.95, léva 1.16, török lira 0.84, angol font 792, francia frank 6.48, svájci frank 31.25, olasz lira 8.58, drachma 2.10, dinár 2.90, dollár 162, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.10, pengő 28.50, cseh korona 4.90.

Ujabb milliós moratóriumok a bucaresti-i piacon. Két nagy posztógyár és egy kereskedelmi cég százmilliós inzulincijánál után regál gazdasági körökben nagy aggodalmat keltett a fizetéseketelenségek újabb lavínája. Több kisebb cég mellett a Compania Anglo-Amerikana műszaki vállalat kért tegnap féleves moratóriumot az ilfovi törvényszéken. A cég által betervezett vagyoni státus szerint az aktívák 9 millióval haladják meg a 103 milliónyi passzívákat. A hitelezők legnagyobb része német, angol, török, osztrák és amerikai; de vannak köztük erdélyiek is. Ugyancsak fizetéseketelenséget jelentett a 30 éve fennálló M. Silberstein & Fiul cipőkereskedő-cég, amely 30 millió 641 ezer lej aktívát és 24 millió 917 ezer lej passzívát mutat ki. Mindkét esetben összehívták a hitelezőket, mielőtt a bíróság a moratórium megadásáról döntene.

Placi árak. Burgonya 5—6 lej, hagyma 22 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 48 lej, cseresnye 20—25 lej kilogrammonként, tojás 2 lej darabja, zöldség 10 lej csomója, tejfel 40—45 lej literje, vaj 120—150 lej kilogrammja, uborka 4—6 lej darabja, saláta 50 bani fejenként. A baromfiárak: sovány liba 100—150 lej, sovány kacska 100—130 lej, tyuk 100—140 lej, csirke 60—100 lej párja, kóvér liba 250—300

lej darabja. A gabonapiac és állatvásár árai ezen a héten teljesen változatlanok maradtak.

A házbérletek befizetése. Mai számunkban megírtuk, hogy az egyszázalékos házbérleték lerovásának határidejét két nappal meghosszabbították. Nicolaeu pénzügyigazgató ma értesítette az illetékgyószályt, hogy a befizetés határidejét újabb egy nappal meghosszabbítja. Ez azonban már végső terminus s így vasárnap déli 12 óráig mindenki tegyen eleget kötelezettségének, mert a pénzügyigazgatóság ellenőrizni fogja, hogy kik fizették be az illetéket s a mulasztókkal szorban a legszigorúbban fog eljárni.

Coltita került egy német városka. Hamburgból jelentik: Az oldenburgi Eutin városka szélére került. A bankoknál nagy mértékben szaporodtak el tartozásai, hogy nem képes azokat fizetni. A múlt év számadásai 190 000 ka deficittel végződtek és májusban már hivatalnokait sem tudta kifizetni.

Két millió lejt kap a Feltámadás főszereplője

A világsajtó napok óta azzal a horribilis és filmvilágban is szokatlan művészi honoráriummal foglalkozik, amit Rod la Roque, Tolsztoj grandiózus regénye nyomán készült Feltámadásának főszereplője kapott. A művész a Feltámadás főszerepének eljátszásáért kétféle lejnek megfelelő dollárt kapott és a világsajtó megállapítása szerint ilyen magas honoráriumot filmszínész még nem kapott. Igaz, hogy a külföldi lapok arról is beszámolnak, hogy a Feltámadás főszerepének eljátszása különös művészi munkát követelt meg és a filmet olyan bámulatos és káprázatos módon dolgozták ki, hogy az csak két év alatt készülhetett el. A lapok megállapítják, hogy a Feltámadás a legnagyobb és a legjobb filmek egyike. A mai naptól vetíti az Apolló.

Elfogták az aradi betörések tettesét

Sorozatós bűncselekmények terhelt a betörő lelkismeretét.

(Arad, június 1.) Az oradeai rendőrség az aradi rendőrprefektúra megkeresésére a tegnapi napon letartóztatta Jurca Péter országosan körözött betörőt, aki kihallgatása során beismerte, hogy számos betörés terhelt lelkét, amelyeket az ország különböző városában követett el és legutóbb az aradi pünkösdi betörések is az ő nevéhez fűződnek. Az oradeai rendőrség átküldte Aradra a lefűlt, nagystílusú betörőt, aki — volt rá eset — naponta több, mint tíz betörést is végrehajtott.

Amint Jurca Péter a kísérő detektívokkal az aradi rendőrprefektúrára érkezett, azonnal megkezdtek kihallgatását és bűnlajstromának teljes összeállítását. Jurca meglehetősen könnyedséggel

vallotta be az elkövetett bűncselekményeit. Beismerte, hogy pünkösdkor ő vitte véghez a Vár cs mérnöknél történt nagyszabású betörést, valamint ő járt gróf Königsegg Gizi Boros Béni-téri lakásában is, ahonnan több ezer lej értékű fehérneműt és asztalneműt vitt el. Ugyancsak ő a Lichtmann J. színtén Boros Béni-téri lakosnál történt betörésnek is a tettese. A lopott holmikat rendszerint vagy eladta, vagy elzálogosította. Oradeán is ép akkor tartóztatták le a rendőrség emberei, amikor a lopott holmikat értékesíteni akarta.

Külön trükkkel dolgozott Jurca Péter. Rendszerint a déli órákban látott dologhoz. Előzőleg lesben állt és megfigyelte, a kiszemelt lakás lakói vajon eltávoztak-e? A korzó-időben aztán becsöngetett és amikor senki sem jelentkezett, álkulccsal behatolt a lakásba és minden gyorsan összecsomagolható elemelt. Jurca az aradi betöréseim kívül beismerte, hogy Timisoarán 3, Ploestiben 2, Bucurestiben 3 betörésnek a tettese, amelyek mind nagyobb tüzetek voltak, mert amint kijelentette, ő mindig csak alapos és gondos munkát végzett.

Jurca Péter jómodu lugosi családból származik és ő maga is jobbmodoru, nem egy könnyen gyanút keltő ember. Az ország különböző helyein elkövetett betöréseit egy ízben már tilt három esztendő. Minden városban más álnévet használt és különböző foglalkozásu egyénnek adta ki magát. Kihallgatása tovább folyik és nem lehetetlen, hogy még több érdekes betörést követett el Jurca Péter.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Üzletemet augusztus havában a Fehér Kereszt szálloda épületébe helyezem át.

Kérem a nagyérdemű közönséget, győződjék meg

olcsó alkalmi árainról

Jelenlegi üzlet-helyiségem kiadó. Üzleti be- rendezésem eladó.

M. FISCHER

üveg, porcellán, diszműaru-üzlet Arad, Neuman-palota. 2695

Kertmegnyitó.

Ma, szombaton, június 2-ikán, este a Szabó-féle

„Mintakert“

a volt Aulich Lajos-u. és volt Lipót-u. sarkán Vezér János vezetése mellett megnyílik.

Az ujaradi 50 tagu gyermekzenekar hangversenye.

Izletes meleg és hideg ételek, hegyaljai borok, jégbehűtött csapolt Dréher-sör legolcsóbb forrása.

Elsőrendű uradalmi tejből készült jégbehűtött „Joghurt“ állandóan kapható a 3040

„LIGA“ tejszarnok üzleteiben, valamint minden jobb fűszerüzletben

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, Melve 10 Lej. A lelkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 80 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélveggel ellátott kérdésekésre válaszolunk. Ajánlatok, leírás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

SOFŐRI állást keres mechanikus, intelligens fiatalember. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3045

LISZT, gabona, malom szakmában jártas fiatalember megfelelő állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3044

ÉJJELE örnek, kapusnak ajánlom. Kovács Gyula. Trombita-u. 39. 3043

MINDENES, főzéshez értő azonnaira felvétetik. Str. Csendi (Kölcsey) 11. második emelet. 3048

JOBBI kiutó, kerestetik. Idet...menetjegytároló színházzal szemben. 10503

JUNIUS 15-re gyermektelen, középkorú házaspárt keresek házmesternek, csakis olyan jelentkezzen aki ebben a minőségben gyakorlott. Cim Str. Matei Corvin (Hunyadi-u.) 1. háztuladonos Stern Lipót I. em. 3051

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező ügyes szobaleány azonnali belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 260

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatra magános urnak azonnal kiadó. Ortutay palota H. 8. 3046

CSINOSAN butorozott szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Str. Ciorozariu 4. 3047

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnaira

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1857

INGATLAN.

SEGA, Str. Ionel Ciordas 20. számú ház kiadó. Érdeklődni ugyanott. 10503

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MASSIV ebédlő butor eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóiban. 3041

HÁROMSZOBÁS elegáns lakásberendezés lakással együtt, gyönyörű díjfa, ebédlő, barokk stílusú háló, antik intarziás butorok, zsolnai majolikák, szőnyegek, íragott szalónok, antik komódok, hintaszék, függönyök, üvegezett szekrény, asztalok, zongorák, porcellánok, festmények, fotelok, íróasztalok, antik poharak, antik órák, uti neszeser, kézibőrönd, etazser dísz tárgyak, selyem török terítő stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neumanpalota. 1000

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik salákat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árral való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapuható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

EGY teljesen jókárban levő 8-as buzza, tos győztesapágyas cséplőgép garnitúra minden elfogadható árral eladó. Jankó Mihály tulajdonosnál Belk. 3023

Elsőrendű, szagtalan **vasaló szén,** aprított tűzifa, mész, portland cement, kátránypap, gipsz, nád olcsó áron. Figyelmesebb megrendelésre.

Kneffel Károly és Fia

Bul. Reg. Ferdinand I. 17. Széjt. Ház.

Allandó képkiállítás.

Verecs Zoltán, Klammer Mariška, Neogrady Antal, Gaál Ferenc, Kümmerle Pál, Gy. Sándor József, Magyar-Mannheimer Guztáv, Kézdi-Kovács László, Nagy Vilmos, Czemer, Krupka Ferenc stb. nevei festők műveiből. Olcsó áron. Következésként felvétel.

Freimann József, Arad, Str. Brațianu 9.

Helyszűke miatt

100 kgr. gyertyán tűzifa

60.- lej

Stiaszny kaptafagyár

Str. Dna Balasa 121. 3002

Világos ebédlőbutor jutányosan eladó.

Arad, Strada Russu Sirianu 29. (Aulich-ucca), emelet balra. 3050

Friss,
élénk,
ötletes,
és tartalmas

az

ARADI KÖZLÖNY

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny ...	1600—
Tiszta gyapjuöltöny ...	2450—
Overcoatdivatöltöny ...	3150—
Felöltő tavaszi ...	1950—
Divat-ulster ...	2350—
Overcoat ulster v. raglán ...	3500—
Fregoll-kabát ...	2100—
Gummikabát ...	860—
Iskolaöltöny előírás szerinti ...	1600—

Divatszabóság! 178

Nagy posztó raktár!

MAR 415 LEJEL

MILLIOMOSSÁ LEHET.

A 19.-IK

OSEHSZLOVAK OSZTÁLYSORSJÁTEK

KEZDŐDIK!

100.000 NYEREMÉNY

100.000 SZAMRA!

13.000.000 LEJ

FŐNYEREMÉNY EGYETLEN SZAMRA

ÖSSZESEN 300.000.000 L

KERÜL EBBEN A SORSJÁTEKBAN

KISORSOLÁSRA ÉS KÉSZPENZBEN,

MINDEN LEVONÁS NÉLKÜL KIFIZETÉSRE.

A LEGUTÓBBI HÓNAPBAN 92.000.000.— LEJEN

FELÜL FIZETETT KI NYEREMÉNYEKERT ÖZLETFELEINEK.

AZ ALANTI ÖEG

AZONNAL KIVÁRNI ÉS TETBÉZÉS SZERINT KITÖLTVE, ZÁRT BORITÉKBAN A KÖVETKEZŐ CIMRE KÜLDENI

KNAPP BANKHÁZ, KOMÁRNO, CSR.

Ezzel rendelék a 19. csehszlovák osztálysorsjáték első húzásához (1928. június 25.)

1/4 sorsjegyet 115 lejért

egész sorsjegyet 414 lejért

1/2 sorsjegyet 215 lejért

kettős sorsjegyet 815 lejért

(az árak a hivatalosan megállapított portótöbblettel együtt értendők.)

Kérek a sorsjegyekhez hivatalos játéktervet mellékelni. *) Az ellenértéket a sorsjegyek vétele után azonnal átutalom. *) Az ellenértéket a gyors elintézés érdekében ezen rendelésemhez mellékelem. Kérem a sorsjegyeket azonnal elküldeni.

Pontos és olvashatóan írt cím:

Név _____

Helység _____

Ucca, házszám _____

Utolsó posta _____

Ország _____

*) Nem kívánt törlendő. — Azon sorsjegyeknek, melyek húzás előtt megfizetve nem lettek, játékjoguk nincsen. A levelezéseket kérjük mindig jól lezárt borítóban ajánlottan küldeni. 2924

Szüneti Nyaralóotthon

fiúk részére

Vöslau-ban

30 percre Bécsből.

Német társalgás és rendszeres tanítás. Kiváncsra magyar vizsgákra magyar tanár készít elő, melyért nincs külön honorárium. Gondos testi és szellemi nevelés. Sport. Olcsó árak. Kitűnő konyha. Internátus az egész évre Bécsben. Felvétel osztályt nyújt Prof. Friederich Faber (aktív osztrák középiskolai tanár) Wien, XIX., Döblinger Gürtel 2. 8001

Makulatura,

tiszta lappeldányok

csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

tegekben

kapuható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árral.

GARAI, Arad, Piata Avram Ianou Cimre ügyelni!

(Szabdság-tér) 10. szám.

HIRDESSZEN a 43 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

Czernóczky Mihály

olpüzletében Arad, volt Deák F.-u. 26., a múlt évről visszamaradt saját műhelyben készült

férfi- és női cipők tetemesen lezállított árért lesznek eladva. Egy pár fehér vászon

férfi cipő bőrta-ppal 320 Lej. Egy pár fehér vászon női cipő bőrta-ppal 280 Lej. Fekete

csavré, laak, valamint ezise férfi és női cipők legolcsóbb beszerzési forrása. 2789

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyilt

Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti sz.nházzal szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!